

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Pedagogická fakulta

**STOLETÁ HISTORIE
KLADENSKÉHO FOTBALU**

Centennial history of Kladno football

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Antonín KRAUS

2012

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Pedagogická fakulta

**STOLETÁ HISTORIE
KLADENSKÉHO FOTBALU**

Centennial history of Kladno football

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Antonín Kraus

Obor: Vychovatelství

Typ studia: Kombinované studium

Vedoucí práce: PhDr. PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Stoletá historie kladenského fotbalu“ vypracoval samostatně pod vedením pana PhDr. PaedDr. Ladislava Kašpara, Ph.D. V práci jsem použil informační zdroje, které uvádím v seznamu.

V Praze, 4. dubna 2012

.....
Antonín Kraus

Poděkování

Velmi rád bych na tomto místě poděkoval vedoucímu práce panu PhDr. PaedDr. Ladislavu Kašparovi, Ph.D. za odbornou pomoc a vedení při zpracování bakalářské práce.

Děkuji také panu řediteli Státního okresního archivu v Kladně Mgr. Václavu Krůtovi za umožnění studia archivních materiálů týkajících se dané problematiky a panu Miroslavu Oliveriusovi za poskytnutí fotografií, které jsou součástí této práce.

.....
Antonín Kraus

Abstrakt

Práce shrnuje stoletou historii fotbalu ve městě Kladně a jeho přidružených částech v letech 1903 – 2003 s přihlédnutím k vývoji československého, resp. českého fotbalu. Je rozdělena do několika částí, kdy v úvodu nejprve pojednává o rozvoji průmyslu v regionu a dále podrobně popisuje vývoj fotbalu v jednotlivých historických etapách. Zabývá se také sportovní kariérou některých významných osobností kladenského fotbalu.

Práce si v závěru klade za cíl posoudit míru vlivu hospodářských a politických událostí jako jsou hospodářské krize, válečné události a revoluční převraty na fotbal, jakožto populární masové sportovní odvětví v kladenském regionu. Cílem práce je také analyzovat pozitivní a negativní jevy spojené s fotbalem a se sportem obecně.

Klíčová slova:

fotbal, sport, město, historie, gól, stadion, zápas, osobnost

Abstract

The work summarizes the hundred years of the history of football in the city Kladno and its associated parts in the years 1903 – 2003, taking into account the development of Czechoslovak, or Czech football. The work is divided into several parts. Introduction the first deals with the development of industry in the region and further describes in detail the development of football in the different historical stages. It also describes the sport career of some leading personalities of Kladno football.

At the end the work aims to assess the degree of the impact of economic and political events such as the economic crisis, war events and the revolutionary upheavals on the football, as popular mass sport industry in the Kladno region. The aim of the work is to analyze the positive and negative effects associated with football and sport in general.

Keywords:

football, sport, city, history, goal, stadium, match, personality

Obsah

1.	Úvod	8
2.	Statutární město Kladno	9
3.	Počátek průmyslového a společenského rozvoje kladenského regionu	
3.1.	Nález uhlí	10
3.2.	Nárůst obyvatelstva	11
3.3.	Spolkový život	12
4.	Počátek historie fotbalu	
4.1.	Fotbal v českých zemích	12
4.2.	Fotbalové počátky na Kladně	13
4.3.	Založení Sportovní kroužku Kladno	13
5.	Historie fotbalu v českých zemích a na Kladně	
5.1.	Období 1904 – 1913 (období před 1. světovou válkou)	14
5.2.	Období 1914 – 1918 (1. světová válka)	20
5.3.	Období 1919 – 1938 (Československá republika)	22
5.4.	Období 1939 – 1945 (2. světová válka)	32
5.5.	Období 1946 – 1948 (tzv. předúnorové období)	34
5.6.	Období 1949 – 1968 (období tzv. budování socialismu)	35
5.7.	Období 1969 – 1989 (období tzv. normalizace)	41
5.8.	Období 1990 – 2003 (období obnovy demokracie)	47
6.	Galerie osobností	52
	František Salus	
	František Lochovský	
	Otakar Škvain – Mazal	
	Josef Jahelka	
	Jan Novák	
	Karel Kraus	
	Josef Junek	
	František Kloz	

František Pavel
Vladimír Leština
Antonín Rýgl
Jan Seidl
Josef Kadraba
Miroslav Rys
Pavel Kouba
Josef Bican

7.	Závěr	59
8.	Seznam použité literatury	62
9.	Přílohy	64
č. 1	Vývoj počtu obyvatel Kladna od 17. století do současnosti	
č. 2	Seznam funkcionářů a hráčů působících v SK Kladno 10 a více let	
č. 3	Historická tabulka československé ligy do rozpadu Československa (výběr)	
č. 4	Historická tabulka českomoravské ligy v období Protektorátu (výběr)	
č. 5	Přehled kladenských fotbalových klubů v letech 1901 - 2003	
č. 6	Fotografie mužstev v jednotlivých obdobích	
č. 7	Fotografie: Stadion Františka Kloze Legitimace SK Kladno z roku 1906	

1. Úvod

Bakalářská práce pod titulem „Stoletá historie kladenského fotbalu“ se zabývá regionálními dějinami tělovýchovy a sportu se zaměřením na fotbal v letech 1903 – 2003 ve městě Kladně a v jeho postupně přičleňovaných městských částech. Tento region jsem si zvolil proto, že v okolí Kladna bydlím a trávím zde hodně času. Fotbal jako sport je mi blízký, sám jsem ho dříve aktivně provozoval, a to právě na Kladensku.

V úvodu práce obsahuje historický exkurs popisující rozvoj těžby černého uhlí na Kladensku a v návaznosti na něj založení Vojtěšské hutě v polovině 19. století. Dále popisuje rozvoj dolů, železáren a výstavbu železniční tratě „Buštěhradská dráha“, což mělo za následek prudký rozvoj dříve bezvýznamné obce Kladno. Zabývá se vznikem Sokolské jednoty, Dělnické tělovýchovné jednoty a dalších kroužků organizovaného sportu, které byly zakládány díky příznivým podmínkám pro společenský život. Práce se také věnuje okolnostem založení Českého svazu fotbalového v roce 1900, což bylo impulsem k zakládání fotbalových klubů v celém českém království.

Důraz je v práci kladen na fotbal pojatý v širších souvislostech v rámci historických českých zemí v Rakousko – uherské monarchii, po roce 1918 v Československé republice a dále po mnichovském diktátu a okupaci českých zemí nacisty. Samostatnou kapitolu tvoří tzv. předúnorové období a období mezi lety 1948 - 1968. Vývoj sportu a jmenovitě fotbalu je zde mapován ve vazbě na politické klima v naší zemi. Podrobný popis historie kladenského fotbalu uzavírá období tzv. normalizace a po roce 1989 období obnovy demokracie v Československu, později v samostatné České republice.

Práce dále popisuje sportovní kariéru některých osobností, které se za 100 let existence kladenského fotbalu zapsaly do historie československého, resp. českého fotbalu, případně působily v zahraničí.

Závěr práce se zabývá vlivem hospodářských a politických poměrů jako jsou hospodářské krize, válečné konflikty a revoluční převraty na sport jako významnou společenskou aktivitu a analyzuje dopady kladných i záporných vlivů těchto událostí na fotbal v kladenském regionu.

Při zpracování bakalářské práce jsem vycházel z vědomostí získaných studiem literatury zabývající se řešenou tematikou, publikací a periodického dobového tisku.

Dalším významným zdrojem byly materiály získané ze Státního okresního archivu v Kladně, kde jsem měl možnost nahlédnout do archivních fondů kladenských klubů.

2. Statutární město Kladno

Kladno je statutární město ve středních Čechách. S téměř 70 tisíci obyvateli je největším městem Středočeského kraje a třinácté největší město České republiky. Nachází se 25 km severozápadně od Prahy v nadmořské výšce 381 m. Kladno zaujímá rozlohu 36,96 km² a v současnosti se skládá ze 6 částí: Kladno, Dubí, Kročehlavy, Rozdělov, Švermov a Vrapice.

Poprvé se Kladno zmiňuje v zemských deskách roku 1318. Už sám název související se slovem kláda odkazuje na lesnatou polohu někdejší osady. Koňská dráha určená převážně pro převoz dřeva byla v Kladně uvedena do provozu už v roce 1830. Kladno je vnímáno zejména jako průmyslové město díky ocelárnám Poldi, které byly založeny v roce 1889. Kladno se tak stalo jedním z průmyslových center Čech a rychle rostlo počtem obyvatel, rozlohou i významem. Těžký průmysl ale znamenal poškození životního prostředí. Po pádu komunismu byl zdejší průmysl negativně ovlivněn neúspěšnou privatizací a město se s ekologickými i ekonomickými následky potýká dodnes.

Centrum Kladna tvoří náměstí Starosty Pavla, mezi významné historické památky patří Floriánská kaple vybudovaná podle projektu K. I. Dientzenhofera, neorenesanční budova bývalé lékárny na třídě T.G.M. nebo kladenský zámek, původně renesanční, který dostal barokní podobu během 1. poloviny 18. století. Dnes zde sídlí galerie a městská knihovna.

O sportovní a volnočasové využití se stará firma Sportovní areály města Kladna. V Kladně samotném je několik sportovních areálů, bazénů, specializovaných hřišť a jiných míst pro sport a volný čas. Město registruje skoro tři desítky sportovních klubů: aerobic, atletika, badminton, basketbal, baseball, bojové sporty, cyklistika, florbal, fotbal, judo, kanoistika, tenis, stolní tenis, volejbal, karate, sportovní plavání, squash, krasobruslení, hokejbal, kick – box a další.

Městský stadion Sletišť v minulosti hostil několik mistrovství České republiky v desetiboji a atletických mítinků, od roku 2007 se zde každoročně pořádá vícebojařský TNT – Fortuna Meeting. V okolí Sletišť byla v posledních několika letech zbudována síť cyklostezek.

Kladno v dnešní podobě je aglomerací celé řady obcí, které prošly prudkým rozvojem ve 2. polovině 19. století (Kladno, Újezd pod Kladnem, Dubí, Dříň, Vrapice, Kročehlavy, Štěpánov, Rozdělov, Motyčín a Hnidousy). (<http://www.mestokladno.cz>)

3. Počátek průmyslového a společenského rozvoje kladenského regionu

3.1. Nález uhlí

Stoletá historie kladenského fotbalu má kořeny v neobyčejně prudkém rozvoji kladenské aglomerace od poloviny 19. století v důsledku nastupující průmyslové revoluce. Životodárnou vodou roztáčející kola průmyslu byl nález mocné sloje černého uhlí.

Podle hodnověrného historického pramene byl nález uhlí v lesní stráni pod kostelíkem sv. Jana Křtitele ve Vrapicích (dnes součást Kladna) dílem úsměvné náhody. Dne 18. května 1772 si šli Václav Burgr s bratry Oppeltovými z Buštěhradu prohlédnout do lesa ke sv. Janu nakoupené dřevo. Na zpáteční cestě se Burgr od bratrů oddělil a pod kostelíkem uviděl černý krtinec. Nohou pak vyhrábl kousky černých kamínků. Přivolal bratry, společně je sebrali a odnesli buštěhradskému kováři, který je hodil do výhně. Po jejich vzplanutí potvrdil, že je to uhlí.

Vrchnost nechala v blízkosti krtince vyhloubit jámu a v hloubce 8 loktů se objevila 1,5 m mocná sloj. Z počátku topila uhlím pouze vrchnost v zámcích jenečském, buštěhradském a zvoleněvském. Pak se přidali kováři z blízkých i vzdálených vesnic, hospodští, mlynáři a okruh kupců se rychle zvětšoval. V příbytcích se uhlím netopilo, protože tehdejší kamna vysoký žár prostě nesnesla.

Nálezcům panstvo stanovilo odměnu 15 strychů uhlí ročně doživotně. Předmětná listina se však kamsi ztratila a byla nalezena až v roce 1881. Tím se stalo, že odměnu brali i potomci nálezců celých 106 let, i když na ni po jejich smrti neměli nárok.

Výrazný impuls k těžbě uhlí přišel v roce 1847, kdy se do podnikání na Kladensku zapojil známý průmyslník Vojtěch Lanna. Vojtěch Lanna postavil mimo jiné řetězový most v Praze, podílel se na splavňování Vltavy a Lužnice a také podporoval stavbu prvních železnic. V Kladně založil Pražsko – železářskou společnost (Vojtěšskou huť) a Buštěhradskou společnost, která přibližně v trase koněspřežní železnice Praha – Lány postavila parní železnici Praha – Kladno a v roce 1856 železnici Kladno – Kralupy nad Vltavou, která se napojila na železnici vybudovanou z Prahy do Drážďan.

Po objevení železné rudy v obci Rudná a Nučice byla vybudována Nučická dráha, která kromě rudy dopravovala vápenec do vysokých pecí z Berounska (dráha byla zrušena v šedesátých letech minulého století).

V roce 1848 přistoupili k Vojtěchu Lannovi tři bratři Kleinové a vzniklo Kladenské kamenouhelné těžářstvo. V témže roce zemřela majitelka buštěhradského panství velkovévodkyně Marie – Louisa Toskánská a majetek přešel na císaře Ferdinanda I. Ten po revolučních událostech téhož roku abdikoval ve prospěch synovce Františka Josefa I. Bývalý císař zvaný Dobrotivý se po přestěhování na pražský hrad ukázal jako mnohem úspěšnější podnikatel než politik. Byla zrušena roboty a rozvoji průmyslu na Kladensku už nic nebránilo. (Krajník, 1985)

3.2. Nárůst obyvatelstva

Městečko Kladno mělo v roce nález uhlí kolem 500 obyvatel. Přes vznik desítek drobných dolů počet obyvatel rostl jen pozvolna. V polovině 19. století dosáhl počtu 1 542. Příchodem Lanny, bratrů Kleinů a zejména v důsledku zrušení roboty došlo k raketovému růstu:

rok 1862	-	6 000 obyvatel
rok 1872	-	10 199 obyvatel
rok 1880	-	14 085 obyvatel
rok 1890	-	17 215 obyvatel
rok 1900	-	18 573 obyvatel.

(Zdroj: Statutární město Kladno)

Během necelých 60 let stoupl počet obyvatel 12 krát. Celá krajina se změnila. K většině budovaných dolů byly stavěny železniční vlečky a příjezdní silnice. Trať Kladno – Kralupy nad Vltavou byla propojena do Kralup další odbočnou tratí z Dubí přes Zvoleněves, aby obsloužila doly v severní části revíru. Na Vojtěšskou huť Pražsko – železářské společnosti navázala Huť Poldi, po znárodnění v roce 1945 Spojené ocelárny, n. p. Neúspěšná privatizace po roce 1990 odsoudila tento světoznámý podnik k likvidaci.

Kromě Kladna se prudce rozvíjely i přilehlé obce – Kročehlavy, Štěpánov, Dříň a také vesnice v okolí dolů – Brandýsek, Cvrčovice, Motyčín, Hnidousy, Vinařice a Pchery, v nichž správy dolů zakládaly dělnické kolonie.

Vývoj počtu obyvatel Kladna od 17. století do současnosti – viz. **příloha č. 1.**

3.3. Spolkový život

Nárůst obyvatel měl vliv na vznik spolkového života. Činnost spolků byla regulována stanovami vypracovanými na základě znění *spolkového zákona* z 15. listopadu 1867. Chtěl-li někdo zřídit spolek, musel to písemně oznámit zemskému místodržitelství, a to dříve než spolek započal svou činnost. Nejdříve vznikaly kroužky divadelních ochotníků, pěvecké a čtenářské kroužky. Byly zakládány sbory dobrovolných hasičů a také spolky sportovní spojené se jménem Sokol.

Česká tělovýchovná organizace Sokol byla založena dne 16. 2. 1862 J. Fügnerem a M. Tyršem v Praze. V Kladně vznikla Sokolská jednota v roce 1869, ale po 8 letech byla rozpuštěna. Ke znovuzaložení pak došlo v roce 1883.

Po založení Dělnické tělovýchovné organizace (DTJ) v Praze byla v roce 1898 založena DTJ i na Kladně. (Jágr, 1989)

4. Počátek historie fotbalu

4.1. Fotbal v českých zemích

Kluby a sportovní kroužky pěstující hru zvanou football se spojily v roce 1900 do sdružení nazvaném Český svaz fotbalový (ČSF). Nejlepší „team“ v Rakousku – Uhersku byla tehdy pražská Slavia. Kromě Slavie a Sparty existoval ČAFC Vinohrady, SK Union Žižkov, SK Čechie Karlín a FK Žižkov. Neorganizovaně se hrál fotbal i v řadě dalších českých měst. Slavia se zúčastňovala i mezinárodních zápasů.

V roce 1901 se volný Český svaz fotbalový přeměnil na pevnou organizační strukturu. Kromě pražských klubů se ustavující valné hromady zúčastnily i zástupci z Plzně a Roudnice nad Labem. Český svaz fotbalový (ČSF) patří mezi nejstarší evropská fotbalová ústředí.

V následujícím období však docházelo na půdě svazu k rozepřím, které vedly k uspořádání truc soutěží mimo kompetence svazu. Ke vzkříšení ČFS došlo na nové valné hromadě dne 2. 12. 1903. (Jágr, Oliverius, 2002)

4.2. Fotbalové počátky na Kladně

Podle pamětníků měl do Kladna přivést první „míč kopací“ Eugen Záruba. Rodilý Kladeňák studoval v Praze, kde se svými spolužáky hrál kopanou na Císařské louce. O školních prázdninách v roce 1901 měl přivést z Prahy míč a soustředit kolem sebe mladé nadšence, kteří se vzájemně vyzývali k zápasům na hřišti U Hvězdy.

Dalším byl Emil Valenta, který od roku 1899 pobýval v Plzni, kde obdržel členskou legitimaci č. 42 SK Plzeň. Fotbal hrál na vojenském cvičišti na Borech. Po návratu do Kladna vyprávěl kamarádům o této nové hře. Za finanční pomoci majitele kladenské pohřební služby pana Týfy byla na školním hřišti mezi Buštěhradskou a Nučickou dráhou postavena v roce 1901 nejdříve jedna branka a o rok později druhá.

Rovněž studenti kladenské reálky nadšeně založili sportovní kroužek s názvem Čechie.

Také sportovci TJ Sokol nezaháleli. Požádali v roce 1902 c. k. místodržitelství o povolení k založení fotbalového kroužku Kladno se znakem pěticípé červené hvězdy. Skládali se na zakoupení míče a obstarání dresů. (Jágr, Oliverius, 2002)

4.3. Založení Sportovního kroužku Kladno

Dne 15. února 1903 se uskutečnila v hotelu „U Českého dvora“ (později nazvaný Dělnický dům) zakládající schůze „Sportovního kroužku“ Kladno. Stanovy sepsané podle kralupského sportovního kroužku byly zaslány ke schválení c. k. místodržitelství. Kroužek finančně podporoval již zmiňovaný Josef Týfa.

Dne 12. dubna 1903 na prvním veřejném vystoupení porazilo Kladno mužstvo České obchodní akademie Praha 4:0. Začalo se hrát za slunečného počasí, kterému však předcházelo silné sněžení, takže před zápasem hráči museli z hřiště sníh odstranit. Ve druhém poločase začalo pršet, což se nakonec odrazilo na počtu diváků.

Tímto památným zápasem kladenského fotbalu v aprílovém počasí se začala psát historie kladenského fotbalu.

Zachovala se sestava vítězného mužstva: Lábler, Ton, Neuberg, Tůma, Hrabák, Landa, Vondráček, Polan, Příborský, Šanda, Havlík. Rozhodčí – Karel Záruba.

Stanovy Sportovního kroužku schválilo c. k. místodržitelství v Kladně dne 16. 5. 1903. Ačkoliv tým měl kroužek schválenou činnost, nedisponoval stálým fotbalovým mužstvem. Většinu kádru totiž tvořili studenti kladenské reálky, kterým školský řád zakazoval být členy spolku. Přesto už 28. 6. 1903 proběhlo utkání s SK Smíchov za účasti 200 diváků při tržbě 26 korun a 40 haléřů. Smíchovští rozstříleli Kladno vysoko 10:0. Už o měsíc později však vyhráli s FK Union Kralupy nad Vltavou 7:0, pak s SK Čechii Karlín 7:4 a koncem srpna porazili SK Hvězdu Kročehlavy 12:0 a následně dokonce 18:0. V srpnu si dohodli studenti zápas s atraktivním soupeřem – pražskou Slávií. Ta však na poslední chvíli start na Kladně odřekla. Bratři Zárubové s Františkem Polanem nechtěli zklamat diváky a tak se vydali pěšky v sobotu do Prahy a vyjednali náhradního soupeře – Čechii Karlín, kterou Kladno porazilo 7:4. Dobový tisk porážku Karlína omlouval tým, že pro narychlo sjednaný zápas musel Karlín postavit 6 náhradníků. (Jágr, 1973)

Kladenské mužstvo sehrálo v roce **1903** celkem 11 utkání, z toho 8 vítězných a 3 prohraná. F. Vsetečka a E. Záruba sehráli všechna utkání, nejlepší střelec František Salus nastřílel 26 gólů. (Král, 1997). (**Galerie osobností – František Salus**)

5. Historie fotbalu v českých zemích a na Kladně

5.1. Období 1904 – 1913 (období před 1. světovou válkou)

V květnu **1904** došlo k ustanovení Mezinárodní fotbalové federace (FIFA). Tato událost však neměla na fotbalové dění u nás bezprostřední vliv. Bezkonkurenčním mužstvem byla tento rok SK Slavia Praha. AC Sparta Praha neměla kvalitní hráče, a tak se Mistrovství Čech nekonalo.

Ve městě Kladně tento rok kromě SK Kladno začala působit SK Hvězda Kročehlavy - Štěpánov, obnovil se Studentský team a vznikly Sportovní kroužek Rozdělov a Kladenský team. SK Kladno sbíralo zkušenosti a hrálo se střídavými úspěchy. Nejlepšího výsledku dosáhlo mužstvo nad SK Hvězda Kročehlavy 19:0 (8:0). Sehrálo také 2 zápasy s SK Slavia Praha, ovšem s B-týmem. Oba Kladno prohrálo 8:0 a 1:9, úspěch zaznamenal F. Polan. V tomto roce se objevují první zmínky o druhém mužstvu SK Kladno.

Také v roce **1905** se nekonalo Mistrovství Čech. Do země však přicestoval první zahraniční trenér John William Madden, bývalý internacionál a hráč klubu Celtic Glasgow, který začal trénovat SK Slavii Praha. ČSF ustanovil osmičlennou „technickou komisi“ (za SK Kladno Eugen Záruba) a „Sbor soudcovský“ (za SK Kladno Josef Týfa). Měnila se pravidla, při pokutovém kopu nesměl brankář opustit brankovou čáru. Valná hromada ČSF schválila za nové členy mimo jiné SK Kladno. ČSF se přihlásil za člena FIFA.

V Kladně fotbaloví nadšenci budovali nové hřiště v prostoru dnešního areálu Hasičského záchranného sboru. Nedostávalo se peněz, klub si půjčil a záruku složil hoteliér „U Českého dvora“ pan Dvořák. Za tyto peníze se hřiště oplotilo a postavily se dvě dřevěné kabiny s komorou na náradí. Ke slavnostnímu otevření hřiště došlo 7. května 1905 přátelským utkáním s SK Meteor Karlín. Kladno zvítězilo 10:0 (po poločase 6:0). Dne 9. 4. přijela do Kladna v té době nejpopulárnější SK Sparta Praha. Přestože hosté přijeli s B-mužstvem, předvedli vynikající hru. Kladno odešlo s porážkou 0:12. (Oliverius, Jágr, 2002)

O tomto zápase uveřejnil podrobnou reportáž časopis „Sportovní svět“, z níž vybírám: *„Kladno má výkop, forward Sparty se ujímá míče, pravá strana předbíhá obranu Kladna, centr Beránkův a Vosátka má příležitost zaznamenati první úspěch pro A.C.S. v necelých 25 vteřinách. A.C.S. dobře kombinujíc ve forwardu s dobře souvisící řadou halfbacků dociluje do poločasu dalších šesti goalů. Ve druhé polovici hraje Sparta proti větru, ale jest sto hru udržeti většinou v půli Kladna, neb dobře pracující brá Celestýnové nepropustí nepřátelský forward Kladna, by docílil úspěchu. Začátkem druhého halftimu scoruje Sparta dvakrát za sebou. Stav 9:0. V posledních osmi minutách padají tři goaly s dobře kombinovaných útoků pravé strany, jež levá spojka proměnila v bezvadné goaly. Kladno má dobře vyrovnané mužstvo, jehož obrana, zvláště ve druhé půli vynikla. Forward měl proti dobře hrající obraně Sparty těžkou práci, více rozhodnosti před goalem by jim zajisté bylo přineslo úspěchu. Sparta uspokojila ve všech řadách, hlavně forward svou ucelenou hrou a účelnou kombinací. Soudce pan Kuthan.“* (Sportovní svět, str. 2, 1905, čís. 15, ze dne 11. dubna 1905).

V tomto roce sehrálo A-mužstvo SK Kladna 33 utkání, z toho 17 vyhraných, 1 nerozhodné, 15 prohraných, skóre 158:114. Dne 15. října se sešla valná hromada SK, odsouhlasila nový název **Sportovní klub Kladno** s odbory fotbalovým, lehké atletiky a cyklistiky a zvolila nové funkcionáře. (Jenšík, Macků, 1997)

V červnu **1906** dosáhl český fotbal úspěchu na mezinárodním poli, byť jen diplomatického. ČSF byl přijat za člena FIFA. Ovšem Rakouský fotbalový svaz vznesl

ostrý protest, takže členství mělo být definitivně dořešeno příští rok na kongresu v Amsterdamu.

Evropskou senzací se stala výhra SK Slavia Praha 4:0 nad dvojnásobným finalistou anglického poháru FS Southampton a remíza 3:3 se skotským mistrem FC Celtic Glasgow. V tomto roce se pražská Sparta poprvé objevila už na příště v tradičních rudých dresech, které jí přivezl z Anglie fotbalový nadšenec a obchodník Petr Petřík.

SK Kladno v tomto roce pokračovalo ve vzestupném trendu, sehrálo 48 utkání, z toho 32 vítězných, 8 nerozhodných a 8 prohraných s úctyhodným skóre 221:81. Rovných 50 branek dal Josef Sýkora. (Jeřábek, 1982)

Potěšitelná zpráva přišla v květnu **1907** ze zasedání FIFA, kde byl ČSF definitivně přijat za člena za silné podpory Anglie a Francie. Ze zemí rakouské monarchie byl za člena přijat také rakouský a maďarský svaz. SK Slavia Praha pokračovala v pozici nejlepšího klubu v zemi. Při derby se Spartou sice remizovala 2:2, ale v odvetě již jasně zvítězila 9:1.

Také SK Kladno sehrálo s těmito mužstvy divácky atraktivní zápasy. V červenci porazila Slavia před dvěma tisíci diváky Kladno 7:1, v srpnu remizovala se Spartou 1:1, ale v odvetě o měsíc později jí podlehla 7:1. V tomto roce sehrálo Kladno 46 zápasů, z toho 29 vítězných, 8 nerozhodných, 9 prohraných se skórem 200:83. (Jágr, 1978)

Rok **1908** vyvolal v českém fotbalu rozhořčení. Rakouský fotbalový svaz se nesmířil s rovnoprávným postavením ČSF u FIFA, využil toho, že zasedání FIFA bylo ve Vídni a prosadil vyloučení ČSF. Tím byly přerušeny mezinárodní styky českého fotbalu, neboť FIFA je dovolovala jen mezi svými členy. Český svaz fotbalový se rozhodl podat přihlášku na olympijské hry do Londýna. Z účasti pro nedostatek peněz nakonec sešlo.

V tomto roce kromě SK Kladno provozují ve městě a okolí fotbal další kluby: SK Sparta Kladno, Novoměstský SK Kladno, Kladenský team Nové Kladno, Studentský SK Kladno, SK Rozdělov, SK Blesk Štěpánov, Achilles Kročehlavy, Slovan Kročehlavy, SK Čechie Kročehlavy, SK Meteor Újezd pod Kladnem, SK Kubeck, Sportovní kroužek Motyčín. Výčet dokumentuje, jakou fotbal v krátké době získal oblibu. (Jágr, 1978)

V roce 1908 sehrálo A-mužstvo SK Kladna 37 utkání, z toho 20 vyhraných, 13 prohraných a 4 nerozhodné. Dosažené skóre 127:80. Nejlepší střelci: František Plecítý – 23 branek, Josef Sýkora – 20 branek, František Lochovský – 19 branek a Jiří Salus - 17 branek. (Jeřábek, 1991) (**Galerie osobností: František Lochovský**)

Hlavní událostí roku **1909** byl zájezd výběru ČSF do Anglie. Už přípravné zápasy v Čechách ukázaly nízkou formu. Výsledky v kolébce fotbalu to jen potvrdily. Ze čtyř utkání český výběr třikrát prohrál a jednou remizoval. (Oliverius, Jágr, 2002)

V Kladně bylo velkou událostí hostování anglického Civil Service FC Londýn. O zápase (0:3) ze dne 11. 4. přinesly noviny „Sport a hry“ referát, jehož část citují: *„Civil Service předčil ovšem daleko míčovou technikou domácí i svou tělesnou převahou byl ve výhodě. O jednotlivcích nelze vůbec mluvit, poněvadž jeden předstihuje druhého. Domáci jen obětavostí a nadšením dovedli udržeti hru po 25 min. a dali též příležitost brankáři hostí se vyznamenati....Tempo bylo velice rychlé a udrželo se až do poslední minuty. Soudce p. Charles energickým zakročováním uspokojil obě mužstva. Hra nanejvýš fair. Návštěva 2 000 osob platících.“* Přes prohru závěr referátu konstatuje: *„obecenstvo nadšeně aplauduje, spokojeno jsou s výsledkem svých oblíbenců“.* (Sport a hry, 1909, čís. 15, ze dne 16. 4. 1909).

Za pouhé čtyři dny nastoupilo na kladenském hřišti další mezinárodní mužstvo – I. Lwowski K. Pilki Nožnej Czarni Lvov z Polska. „Slovanští hosté“ prohráli před 1 560 platícími diváky 0:3, když je před větším debaklem odvrátil vynikající výkon brankáře Hejdy. Neproměnili „11timetrovku“ nařízenou sudím za ruku kladenského beka.

Dne 30. a 31. května se v Kladně představilo mužstvo vídeňských Čechů SK Slovan Vídeň. Oba zápasy Kladno vyhrálo 5:1 a 4:0.

Toho roku bylo kladenské mužstvo ve vynikající formě. Sahrálo celkem 37 utkání, z toho 26 vyhrálo, 10 prohrálo a 1 skončilo nerozhodně. Celkové skóre 135:58. Nejlepší střelec František Lochovský vsítíl 41 branek. (Oliverius, Jágr, 2002)

Rok **1910** byl v českém fotbale ve znamení neustálých rozporů a rivality funkcionářů dvou nejvýznamnějších klubů – SK Slavie a AC Sparty, které měly za následek rozvrat v ČSF. Dokonce vznikl „vzdorosvaz“ nazvaný Česká fotbalová unie (ČFU), kam přestoupilo spolu s AC Sparta několik dalších klubů. Unie se brzy zdiskreditovala nadbíháním rakouskému svazu. Předseda SK Kladno zveřejnil v Národních listech dementi: *„Zpráva některých listů, že SK Kladno vystoupilo z ČSF, se nezakládá na pravdě. Výbor klubu uznává jakožto jedině svoje ústředí ČSF a odsuzuje co nejrozhodněji hrubé porušení národní kázně těch klubů, které vstoupily pod patronát věci vždy nepřátelské Vídně.“* (Jágr, J. a Oliverius, M. Kladno hází!. 2002, str. 43).

Na podzim přicestovali do Prahy angličtí amatéři – Amatérská fotbalová asociace AFC. Sahráli tři utkání. V prvním porazili výběr ČSF (ve kterém nastoupili dva Kladeňáci

– František Lochovský a Václav Holman) 1:2, pak sehráli vítězný zápas s SK Slavia 1:3, až v odvetě se Slavií prohráli 3:2.

Velkým úspěchem SK Kladna byla první výhra v historii nad SK Sparta 3:1. Rozpory v českém fotbale se bohužel jako nákaza rozšířily i do SK Kladna. Odešlo několik hráčů i funkcionářů. Po doplnění mužstva z jiných kladenských klubů se situace normalizovala v podobě vítězství nad velmi silným klubem SK Smíchov v poměru 2:1. (Jágr, 1978)

V tomto roce sehrálo A-mužstvo 43 utkání, z toho 34 vyhraných, 7 prohraných a 2 nerozhodné. Celkové skóre 179:68. Nejlepším střelcem byl opět František Lochovský, který vsítil 49 gólů. (Jeřábek, 1991)

V historii české kopané je rok **1911** zapsán zlatým písmem. Když byl ČSF na návrh rakouského fotbalového svazu vyloučen z FIFA, přihlásil se spolu s Anglií a Francií do nově vzniklého **UIAF** (Union Internationale Amateur de Football), který zorganizoval amatérské mistrovství Evropy ve francouzském městě Roubaix. České mužstvo se skládalo ze samých slavistů, dvou spartanů a jednoho hráče SK Smíchov. Vítězství nad Francouzi 4:1 a nad Anglií 2:1 znamenalo získání titulu mistra Evropy. Triumfální návrat fotbalistů vítaly na nádraží Františka Josefa davy nadšených fanoušků.

V tomto roce začíná konkurenční zápolek dvou kladenských mužstev - SK Kladno a SK Sparta Kladno. Vzájemný duel skončil nerozhodně 0:0.

A-mužstvo SK Kladno sehrálo v tomto roce 38 utkání se skóre 116:53. Nejlepším střelcem byl už tradičně František Lochovský s 38 brankami. (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1912** se poprvé hrálo povinné **Mistrovství Českého svazu fotbalového** za účasti 20 klubů z Čech, 4 z Moravy a 6 z Plzně. Soutěž řídila osmičlenná svazová komise za předsednictví Františka Saluse z SK Kladno. SK Kladno bylo zařazeno do skupiny „Čechy A“. Skupinu vyhrála AC Sparta, SK Kladno bylo čtvrté. Skupinu „Čechy B“ hrálo 12 klubů. Vítězem se stal AFK Kolín.

V tomto roce došlo k úpravě pravidel. Brankář už nesměl hrát rukama na polovině hřiště, ale pouze v pokutovém území.

SK Kladno vyhrálo nad SK Slavia Praha 4:1, v odvetě pak prohrálo 3:2. K porážce Kladna přispěl svým podivným chováním rozhodčí. Za stavu 2:2 proběhl kladenský hráč Vršecký obranou Slávie a chystal se skórovat. V tom zazněl ostrý hvizd rozhodčího, který přerušil hru. Hráči i diváci překvapeně zírali na rozhodčího, který začal

mávat rukama a klesl v „bezvědomí“ k zemi. Po chvíli ožívování se „probral“. Hra pokračovala ovšem z jiného místa než byla ukončena a nesoustředění hráči Kladna poté dostali třetí branku. (Jágr, 1963)

Rovněž s pražskou Spartou se hráli Kladenští dva zápasy. Sparta vystřídala na pozici nejlepšího českého klubu Slavii. Obě střetnutí Kladno doma prohrálo 1:3 a v odvetě již prohrávalo 2:3. Incident nastal v 7. minutě druhého poločasu. Kladno vsítilo gól, nato Hušák ze Sparty podrazil kladenského Náprstka. Protože už před tím byl Hušák opakovaně rozhodčím napomínán, za tento foul následovalo vyloučení. V reakci na to dal spartanský kapitán Bělka pokyn k odchodu do šatny. Následovala vřava tribun, policie musela vyklidit stadion a teprve po dlouhé době se hosté ukrytí v šatně mohli vydat na nádraží. (Jágr, 1978)

V roce 1912 se hrálo A-mužstvo 38 utkání, z toho 30 vítězných, 1 nerozhodné a 7 prohraných se skóre 144:52. Jako v předchozích letech i tento rok vedl tabulku střelců František Lochovský s 37 brankami. (Jeřábek, 1991) (**Galerie osobností: MUC. Otakar Škvain – Mazal**)

Také v roce **1913** se hrálo Mistrovství ČSF, které bylo rozděleno na I.A třídu s osmi týmy včetně Kladna a I.B třídu s dvanácti týmy. Vyhrála SK Slavia Praha před AC Sparta Praha. SK Kladno bylo opět na čtvrtém místě.

Kromě SK Kladno hrály v té době v Kladně a okolí tyto kluby: SK Sparta Kladno, která se vypracovala mezi nejlepší mužstva českého venkova, Kročehlavský kroužek Achilles změnil název na Sportovní klub Kročehlavy, dále SK Meteor Kladno, SK Rozdělov, SK Kúbeck Kladno, ČFK Olympia Nové Kladno, Novoměstský SK Kladno, SK Viktoria Kladno, DFV Kladno, Sportovní klub Slovan Dubí, SK Blesk Kročehlavy, SK Slavoj Kladno, SK Olympia Kročehlavy, SK Union Kladno, SK Čechie Kročehlavy, Sportovní kroužek Motyčín a SK Hnidousy. Počet klubů dokumentuje, že v průběhu pouhých 10 let se stal fotbal masovým sportem. Za zajímavost stojí zaznamenat ceny vstupenek. Lístek k stání stál 60 haléřů, sedadlo 90 haléřů, lóže 1 korunu 50 haléřů. Vstupenky členské, dělnické a studentské stály 50, respektive 40 haléřů. (Jágr, 1989)

V tomto roce se udála na kladenském hřišti nešťastná událost, která ukončila nadějnou fotbalovou kariéru hráče Sparty Praha Karla Šubrta zvaného Karlík. Při souboji před domácí brankou hned v úvodu utkání si při pádu přivodil dvojitou otevřenou zlomeninu ruky. Sparta v deseti hráčích vyhrála 3:1. Špatně ošetřené zranění mělo bohužel za následek amputaci ruky. Nešťastný osud špičkového hráče vyvolal tehdy velkou vlnu solidarity (podle týdeníku „Gól“ 1981). (Oliverius, Jágr, 2002)

Bilance A-mužstva: 42 utkání, z toho 26 vítězných, 4 nerozhodné, 12 prohraných, skóre 134:80. Nejlepší střelec František Lochovský (32 branek). (Jágr, 1978)

5.2. Období 1914 – 1918 (1. světová válka)

Když řinčí zbraně, utichají múzy a s nimi v moderních dějinách i sport. Rok **1914** se nechvalně zapsal do světové historie zahájením 1. světové války, jejíž záminkou se stal atentát na následníka rakouského trůnu arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este. Válku si vypovídaly jednotlivé mocnosti navzájem a hráči v celé Evropě místo dresů svých fotbalových klubů oblékali uniformy svých regimentů. Válka byla zahájena 28. července. Dva dny před tím vyhlásil císař František Josef I. mobilizaci osmi armádních sborů, a proto se většina fotbalových soutěží již nedohrála.

V Čechách a na Moravě se hrál pouze ***Pohár dobročinnosti*** za účasti 19 týmů, kde ve finále SK Viktoria Žižkov porazila SK Slavia Praha 1:0. Český svaz fotbalový evidoval již více než 100 členů – 83 klubů a 32 kroužků.

V Kladně a okolí v té době působilo již 14 fotbalových klubů: SK Sparta Kladno, SK Kročehlavy, SK Rozdělov, ČFK Olympia Nové Kladno, Novoměstský SK Kladno, SK Lübeck Kladno, SK Blesk Kročehlavy, SK Meteor Kladno, SK Slavoj Kladno, DFC Kladno, DFC Kladno (nově založený německý klub Sportbrüder, který podnikal zájezdy na sever Čech), SK Olympia Kročehlavy, SK Slovan Dubí a SK Hnidousy.

Na jaře tohoto roku rozhodla městská rada postavit novou průmyslovou školu, z části na fotbalovém hřišti SK Kladno. Klubu se podařilo pronajmout si na dobu 6 let s ročním nájemným 160 korun pěkný pozemek v lesíku Hvězda. Zasluhou většiny členů klubu a stavitele Hraběte bylo hřiště otevřeno 25. října 1914, kdy zde byl sehrán přátelský zápas s mužstvem SK Kročehlavy s remízou 3:3.

Po vypuknutí války se očekávalo, že úřady veškerou sportovní činnost zastaví. Ukázalo se však, že sport již pronikl tak hluboko do společenského života širokých vrstev, že přes velký úbytek narukovaných hráčů pokračovala činnost sportovních klubů byť omezeně dál. Hrály se pouze přátelské zápasy. SK Kladno sehrálo v roce 1914 celkem 35 utkání, nejčastěji nastupovali hráči Josef Sýkora, František Plecítý a Jan Novák, kteří byli společně s Františkem Lochovským nejlepšími střelci mužstva. (Jágr, 1963)

Paradoxem je, že ve druhém válečném roce **1915** rekordně rostl počet fotbalových klubů a kroužků. Český svaz fotbalový statisticky zdokumentoval, že počet členů vzrostl na 228. Nejsilnější byla Středočeská župa, v níž bylo evidováno 172 klubů nebo kroužků, kdežto v západních Čechách jich bylo pouhých 15.

Proběhl X. ročník Poháru dobročinnosti, kterého se zúčastnilo 13 mužstev. Tým SK Kladno skončil hned v prvním kole, kdežto SK Sparta Kladno postoupila až do finále, ve kterém prohrála s AC Sparta Praha 2:6.

V tomto roce se hrálo *Mistrovství ČSF I. třídy*, jehož vítězem se stala SK Slavia Praha a *Mistrovství ČSF II. třídy*, jehož vítězem se také stala SK Slavia Praha.

Ve městě Kladně se hrálo neoficiální *Mistrovství Kladna* za účasti 16 mužstev ve dvou výkonnostních skupinách. O zařazení klubů do skupin rozhodla schůze zástupců kladenských klubů konaná v Dělnickém domě 16. 1. 1915. V I. třídě zvítězila SK Sparta Kladno před SK Kladno, ve II. třídě SK Sparta Kladno B před SK Kladno B.

Bilance mužstva SK Kladno v roce 1915: sehráno 20 zápasů (14 výher, 1 nerozhodný, 5 proher). Nejúspěšnější střelci: F. Lochovský (17 branek), J. Novák (16 branek), F. Plecítý (14 branek). V květnu tohoto roku zemřel ve vídeňské nemocnici na následky zranění z fronty čtyřiaadvacetiletý hráč SK Kladno Antonín Trachta. (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1916** byla obdobně jako v minulých letech soustředěna pozornost na XI. ročník Poháru dobročinnosti zvaný Charita cup. V Poháru obhájila titul SK Viktoria Žižkov, když ve finále zvítězila nad AC Sparta Praha v poměru 3:0. Mistrovství Českého svazu fotbalového se nehrálo, neboť v měsíci červenci došlo k jeho rozpuštění a české kluby vstoupily do Rakouského fotbalového svazu (ÖFV).

Počet fotbalových klubů v Kladně o okolí se proti předválečnému stavu prakticky nezměnil, aktivně provozovalo fotbal 15 klubů. V tomto roce měl SK Kladno již 514 členů a ve funkci předsedy klubu zůstával osvědčený MVDr. Adolf Leipert. Tradičním soupeřem bylo mužstvo AC Sparta Praha, se kterým se kladenští utkali čtyřikrát, z toho Sparta vyhrála dvakrát, Kladno jednou a jednou se rozešly nerozhodně.

Bilance mužstva v roce 1916: 32 sehraných utkání, z nichž 18 bylo vítězných, 4 nerozhodně, 10 prohraných se skóre 135:51. Nejlepším střelcem byl Jan Novák se 36 vstřelenými brankami. (Jágr, 1973). (**Galerie osobností: Josef „Joe“ Jahelka**).

V roce **1917** se na jaře konalo *mistrovství Zemského svazu*. Zvítězil DFC Praha před SK Viktoria Žižkov. Na podzim se hrálo mistrovství I. třídy, mistrem se stalo mužstvo AC Sparta Praha, které vyhrálo všech 8 utkání (SK Slavia Praha byla diskvalifikována).

V tomto roce se uskutečnilo utkání Čechy – Morava, ve kterém zvítězili reprezentanti Čech vysoko 14:1. Na schůzi výborů Zemského výboru pro Čechy padl návrh, aby všechny české kluby vystoupily z Rakouského svazu fotbalového a byl opět obnoven Český svaz fotbalový.

V městě Kladně tento rok působilo pouze 12 fotbalových klubů, nově vznikl DFV Kladno (Deutsche Fussball Verein). V této době Sportovní klub Kladno zastřešoval kromě fotbalu atletiku, tenis, cyklistiku, skauting a zimní sporty. (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1918** se válka sice pomalu, ale přece chýlila ke konci. Od 26. ledna tohoto roku začal opět pracovat Český svaz fotbalový. Nejvyšší soutěží bylo *Mistrovství Středočeské župy*, které vyhrála SK Slavia Praha vysokým skóre 53:3 nad AC Sparta Praha. Vítězem *Středočeského poháru* se tentokrát stala AC Sparta Praha před „sešívanými“ v poměru 4:1.

V Kladně se uskutečnilo *Mistrovství Kladenské župy fotbalové*, kde zvítězil SK Kročehlavy před SK Kladno. SK Kladno prodělával v roce 1918 vnitřní krizi, která byla zažehnána konáním mimořádné valné hromady dne 23. 6. v hostinci „U Ježků“. V září se konaly oslavy 15. výročí existence klubu. Za obětavou práci pro klub byl jmenován „čestným členem“ MVDr. Antonín Leipert. Hráčům J. Šulcovi a J. Plecitému byly odevzdány upomínkové ceny za odehrání 200 zápasů v barvách klubu, O. Škvainovi za 100 odehraných zápasů. Večer se konal v prostorách kladenské Sokolovny kabaretní večer. (Jágr, 1963)

28. října 1918 byla vyhlášena samostatná Československá republika. Od tohoto dne se začíná psát nová kapitola v dějinách sportu včetně fotbalu českých zemí.

5.3. Období 1919 – 1938 (Československá republika)

Dne **26. ledna 1919** byl v Praze založen Český svaz fotbalový, ve kterém Kladno zastupovali Emanuel Šefl a Antonín Procházka.

Nejkvalitnější soutěží bylo *Mistrovství Středočeské župy*, které se hrálo ve třech třídách. První třídu vyhrála AC Sparta Praha před SK Kladno. V tomto roce došlo ke zrušení populární soutěže Pohár dobročinnosti. Ta byla nahrazena novou soutěží ve prospěch úrazového fondu a organizovala ji Středočeská župa fotbalová.

V tomto roce se obnovily mezinárodní styky. Začátkem června se konaly v Římě vojenské hry a koncem téhož měsíce začal v Paříži turnaj zvaný „*Pershingova olympiáda*“ (generál Joseph John Pershing – vrchní velitel amerických vojsk v Evropě v 1. světové válce). V římském turnaji nastoupil kladenský odchovanec Otakar Škvain – Mazal. Československé národní mužstvo díky gólu vstřeleného O. Škvainem – Mazalem zvítězilo 1:0 nad Itálií a ve finále podlehl 2:3 Belgii. V Paříži náš tým zvítězil nad Belgií 4:1, Spojenými státy 8:2, Kanadou 3:2 a ve finále porazil Francii rovněž 3:2 a stal se vítězem turnaje. (Oliverius, Jágr, 2002)

V Kladně a okolí rozvíjelo fotbalovou činnost 16 mužstev, hrálo se Mistrovství kladenské župy I. třída, kde zvítězil SK Kladno před SK Sparta Praha. V I. třídě hrálo 7 mužstev, ve II. třídě 9 mužstev a zde zvítězil SK Hnidousy. Bilance 1A mužstva: celkem 38 zápasů, z toho 28 vítězných, 5 nerozhodných, 5 prohraných, skóre 50:23. Mužstvo bylo oslabeno o svého výborného hráče Otakara Škvain – Mazala, který přestoupil do SK Židenice a uplatnil se v reprezentačním mužstvu. (Král, 1997)

V roce **1920** se nejvyššími soutěžemi stalo mistrovství jednotlivých žup. Na žádost kladenských klubů se Kladenská župa sloučila se Středočeskou župou. Mistrovství ČSF se v tomto roce neuskutečnilo. Mistrem Středočeské župy se přesvědčivě stalo mužstvo AC Sparta Praha, SK Sparta Kladno byla čtvrtá a SK Kladno sedmé.

Národní mužstvo se tohoto roku zúčastnilo olympijského turnaje v Antverpách. Českoslovenští fotbalisté porazili nejdříve Jugoslávii 7:0, poté Norsko 4:0. V semifinále uhráli proti Francii skvělý výsledek 4:1, z toho kladenský odchovanec Otakar Škvain – Mazal vstřelil tři góly. Ve finále jsme hráli s Belgií, které stranil anglický rozhodčí John Lewis. Uznal Belgii dvě neregulerní branky a pak vyloučil našeho obránce Steinera. Za stavu 0:2 mužstvo ČSR pod vedením kapitána Kádi odešlo na protest do šaten. Československý tým byl diskvalifikován a ztratil nárok i na stříbrnou olympijskou medaili. (Jágr, 1963)

SK Sparta Kladno se umístila v Mistrovství I. třídy Středočeské župy fotbalové (SŽF) na čtvrtém místě. V Mistrovství II. třídy SŽF SK Kročehlavy skončil na druhém

místě. V Mistrovství III. třídy SŽF vyhrál SK Slovan Dubí. V Mistrovství okrsku Kladno se umístil na prvním místě SK Meteor Újezd pod Kladnem. (Oliverius, Jágr, 2002)

V tomto období provázela fotbalové dění na Kladně velká rivalita mezi SK Kladno a kladenskou Spartou. SK Sparta Kladno se dostávala lepšími výsledky v soutěžích pravidelně před SK Kladno. Nejúspěšnější střelci v tomto roce byli: Václav Šafránek (29 branek/35 utkání), Jan Novák (23 branek/24 utkání), Alois Langenberger (15 branek/36 utkání). (Král, 1997)

Koncem roku proběhlo jednání ve věci sloučení atletického klubu (AC) Kladno se sportovním klubem Kladno. Definitivní sloučení se uskutečnilo počátkem roku 1921, takže SK Kladno mělo kolem 700 členů v odborech kopaná, lehká atletika, box, řeckořímský zápas, studentský, skautský, cyklistický a osvětový. (Oliverius, Jágr, 2002)

Stejně jako v předchozím roce nebylo ani v roce **1921** sehráno Mistrovství ČSF. Nejvyššími soutěžemi byla mistrovství jednotlivých žup. Mistrovství Středočeské župy se skládalo ze dvou tříd, které se dále dělilo na A, B, C. V Mistrovství Středočeské župy I. třída se na 6. místě umístila SK Sparta Kladno a na 7. místě SK Kladno. Při utkání SK Kladno versus SK Slavia Praha došlo k incidentu, takže zápas se nakonec hrál 180 minut. Kladno ve 39. minutě zvýšilo stav na 2:1, slávisté odmítli pokračovat ve hře, neboť považovali kladenskou branku za spornou. Hrací komise protestu vyhověla a nařídila druhé utkání 25. června 1921, ovšem od 39. minuty za stavu 1:1. Slavia vstřelila ve druhém poločase branku a ta rozhodla o konečném vítězství Slavie 2:1.

V srpnu podniklo mužstvo SK Kladno úspěšný zájezd na Slovensko, kde zvítězilo ve všech sedmi utkáních impozantním skóre 52:3. V domácím prostředí se hráli dva zápasy nad druhým mužstvem rakouské ligy Sportklubem Wacker Vídeň. Oba vyhráli (2:1 a 4:0).

Celkem v tomto roce se hrálo SK Kladno 61 zápasů, z toho 46 vítězných, 5 nerozhodných a 10 prohraných se skóre 241:75. Nejlepšími střelci se stali: Václav Šafránek (55 branek/50 zápasů), Jaroslav Koubek (52 branek/39 zápasů), Jaroslav Otcovský (48 branek/33 zápasů). (Král, 1997)

Na počest hráčů Rudolfa Dvořáka a Václava Holmana, kteří se vrátili jako legionáři z ruského zajetí, bylo sehráno přátelské utkání mezi mužstvy SK Kladno rok 1921 a SK Kladno rok 1910 – 1911, ve kterém senioři včetně obou navrátilců podlehl juniorům 1:6.

Správa klubu se rozhodla zakoupit dosud pronajatý pozemek s hřištěm a provést oplocení a vnitřní úpravy. (Jenšík, 1998)

V roce **1922** vznikla *Československá asociace fotbalová*, která sdružovala Československý svaz fotbalový (ČSF) se sídlem v Praze, Německý fotbalový svaz (DFV) se sídlem v Mostě, Maďarský fotbalový svaz (MLSz) se sídlem v Bratislavě, Židovský fotbalový svaz se sídlem v Praze a Polský fotbalový svaz se sídlem v Třinci.

V předchozím roce vznikla Federace dělnických tělovýchovných jednot (FDTJ) a v roce 1922 začaly vznikat jednoty, jejíž členové hráli fotbal. V rámci FDTJ byly zakládány sportovní kluby s názvem „*Rudá hvězda*“. Těmto mužstvům nebylo povoleno hrát na mistrovstvích žup a nebylo možné s nimi hrát ani přátelské zápasy. Proto mužstva „*Rudých hvězd*“ hrála vlastní soutěž.

Na *Mistrovství Středočeské župy I. třída* skončilo SK Kladno na osmém místě, SK Sparta Praha byla desátá. Zvítězila AC Sparta Praha před SK Slavií Praha.

V tomto roce hrálo fotbal ve městě Kladně a okolí 21 mužstev. SK Kladno podniklo v květnu zájezd do Německa a Francie, kde se hrálo sedm utkání – 6x zvítězilo a jednou remizovalo. Na oplátku přijela do Kladna tři německá mužstva, z nichž dvě prohrála a mistr Saska DS Brandenburg hrál nerozhodně 1:1.

Nejúspěšnější střelci roku 1922: J. Kraus (21 branek), J. Otcovský (19 branek). (Oliverius, Jágr, 2002) (**Galerie osobností – Jan Novák**)

V roce **1923** se Československá asociace fotbalová stala právoplatným členem Mezinárodní fotbalové federace. Zároveň došlo k obnovení sportovních styků s Rakouskem a Maďarskem. Mistrovství Středočeské župy se tentokrát hrálo bez kladenských klubů, které hrály vlastní soutěž *tzv. Mistrovství Kladenské župy*. V květnu přijel do Prahy finalista anglického poháru mužstvo West Ham United. Před vyprodaným hledištěm porazili Slavii 3:0 a remizovali se Spartou 1:1.

Reprezentační mužstvo ČSR nastoupilo na Letné proti Itálii, která 12 utkání v řadě nepoznala porážku. Sebevědomé Italy jsme porazili vysoko 5:1 a později nad Dány jsme zvítězili 2:0. V Bukurešti jsme zvítězili nad Rumunskem 6:0 a doma na hřišti Slavie jsme remizovali s Jugoslávií 4:4.

Mistrovství Kladenské župy I. třída vyhrála SK Sparta Kladno, SK Kladno skončilo šesté. Tohoto roku uplynulo 20 let od založení SK Kladno.

Bilance mužstva v roce 1923: sehráno 34 utkání, z toho 12 vítězných, 8 nerozhodných, 14 prohraných. Skóre 59:73. Nejúspěšnější střelci: J. Plecítý (16 branek), J. Otcovský (14 branek). (Kráal, 1997)

V roce **1924** se konal olympijský turnaj v Paříži, kterého se zúčastnilo 22 fotbalových mužstev. V úvodním zápase naše mužstvo zvítězilo nad Tureckem 5:2. Ve druhém zápase remizovali naši se Švýcarskem 1:1 a vynutili si tak jeho opakování. V dalším zápase však prohráli 0:1 a jejich vystoupení na olympiádě skončilo.

Na *Mistrovství Středočeské župy I.B třída* se umístilo SK Kladno na prvním místě ze 24 mužstev. SK Kladno požádalo o zařazení do vyšší třídy Mistrovství SŽF, ale jeho žádost byla zamítnuta.

Nejlepším střelcem byl Jaroslav Koubek (31 branek), následoval ho Ladislav Hrabě (19 branek). (Mráz, 1976)

V roce **1925** se setkáváme v československé kopané s pojmem „*profesionalismus*“. Byl vypracován přesný amatérský i profesionální řád, který stanovil, že hráči se mohou k profesionalismu hlásit dvakrát do roka. Ukázalo se však, že profesionalismus má předpoklady existence jen u hospodářsky silných klubů (AC Sparta, SK Slavia). Většina klubů živořila a neměla peníze ani na základní platy hráčů.

V Československu se začaly hrát dvě profesionální soutěže, a to I. Asociační liga s 9 českými a 1 německým mužstvem a II. Asociační liga se 6 mužstvy. Na amatérské úrovni hrála ostatní mužstva v jednotlivých župách a Amatérské mistrovství ČSF. Ve II. Asociační lize skončilo na prvním místě SK Kladno.

V tomto roce se v prvním mužstvu SK Kladno vystřídalo 32 hráčů. Nejvíce branek vstřelili Jaroslav Koubek (30 branek) a Karel Kraus (23 branek). (Jágr, 1963)

V roce **1926** došlo opět ke změně soutěží. Liga se nehrála jako asociační, ale svazová. Profesionální Středočeská I. liga se začala hrát dvoukolově systémem podzim – jaro. V této soutěži vyhrála AC Sparta Praha (ročník 1925, 1926), SK Kladno skončilo osmé.

První mužstvo SK Kladno sehrálo 48 zápasů, z toho 29 vítězných, 6 nerozhodných a 13 prohraných se skóre 183:107. Nejlepší střelci Jaroslav Ladman (65 branek) a Jaroslav Koubek (38 branek). Jaroslav Ladman se stal čtvrtým nejúspěšnějším střelcem v lize. (Horák, 1997)

V roce **1927** bylo rozhodnuto, že se budou hrát jednokolově kvalifikační soutěže I. a II. ligy. Do I. ligy bylo zařazeno 8 mužstev, do II. ligy 4 mužstva. *Středočeskou I. ligu* vyhrál AC Sparta před SK Slavií, SK Kladno bylo čtvrté.

Tohoto roku dosáhlo vynikajících výsledků národní fotbalové mužstvo, které se v neoficiální bilanci mezistátních utkání dostalo na první místo na světě (7x vítězství, 3x remíza a žádná porážka).

V tomto roce se začala hrát nová mezinárodní klubová soutěž „***Středoevropský pohár***“. Vítězem se stal vídeňský Rapid, který v Praze uhrál remízu 2:2 a doma zvítězil nad Slavií 2:1. V kvalifikačním turnaji o postup do Středoevropského poháru (Rakousko, Československo, Maďarsko a Jugoslávii zastupovaly dva kluby) zvítězila AC Sparta Praha před SK Slavia, SK Kladno bylo třetí.

SK Kladno sehrálo roku 1927 celkem 47 zápasů: 28 vítězných, 2 nerozhodné, 17 prohraných. Celkové skóre 162:129. Nejlepší střelci Jaroslav Ladman (46 branek) a Karel Kraus (24 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

Na jaře roku **1928** skončila druhým kolem I. a II. Středočeská liga. V těchto soutěžích hrály s výjimkou SK Kladno pouze pražské kluby. Vyhrála SK Victoria Žižkov, SK Kladno bylo páté. V IX. ročníku Středočeského poháru zahájeného v roce 1927 zvítězila SK Slavia nad AC Sparta Praha. V novém X. ročníku zahájeného na podzim 1928 opět zvítězila SK Slavia nad AC Sparta Praha. Mistrem Amatérského mistrovství se stalo mužstvo SK Prostějov, které porazilo mužstvo SK Kročehlavy na hřišti SK Kladno v poměru 2:0.

Tohoto roku se konaly v Amsterdamu letní olympijské hry, ale českoslovenští reprezentanti stejně jako Maďaři a Rakušané se olympiády nezúčastnili. (Jágr, 1963)

SK Kladno oslavilo 25. výročí svého trvání. Při příležitosti oslav byla ve škole u svatého Floriána připravena výstava mapující historii všech sportů sdružených pod hlavičkou SK Kladno a ukazující tradici sportu na Kladensku. Byl vydán slavnostní Almanach. Sehrálo se přátelské utkání „starých pánů“, a to mužstva z roku 1903 proti mužstvu 1914. Zvítězilo mužstvo z roku 1903 v poměru 2:0.

Velkému zájmu se těšil turnaj v řeckořímském zápase, ve kterém zvítězil český reprezentant Gustav Frištenský, který o rok později získal titul profesionální mistr světa. (Oliverius, Jágr, 2002)

V jarní části Středočeské I. ligy se Kladno umístilo na sedmém místě. V IX. ročníku Středočeského poháru došlo k politováníhodné události při vzájemném zápase obou kladenských rivalů – mužstev SK Kladno a SK Sparta Kladno. Došlo k řadě ostrých zákroků a k četným vyloučením. Po skončení zápasu vniklo obecenstvo na hřiště a

přivrženci kladenské Sparty napadli všechny hráče SK Kladna. Musela zakročit policie, která řadu výtržníků zatkla.

V tomto roce nejvíce utkání v barvách SK Kladno sehráli Ladislav Ladman (48 utkání) a Karel Tichý (44 utkání). Je třeba zaznamenat, že v tomto roce přestoupila do kladenského mužstva pozdější legenda František Kloz z SK Roudnice nad Labem a už v barvách Kladna vsítil 12 gólů. (Horák, 1997)

Na jaře roku **1929** se dohrávala druhá část ročníku 1928 – 1929 Středočeské I. ligy. Zvítězila SK Slavia před Viktorií Žižkov, SK Kladno skončilo páté. V X. ročníku Středočeského poháru zvítězila AC Sparta Praha. Ve Středočeském poháru byla AC Sparta vyřazena hned v prvním kole maďarským Ujpesti.

Nedařilo se ani československým reprezentantům. Zápasy skončily buď porážkou nebo remízou. Jediné Švýcary jsme dokázali porazit jak v prvním, tak v odvetném zápase. V přátelském utkání s Jugoslávií, kde jsme zvítězili 4:3, vstřelil jednu branku také kladenský František Kloz.

V roce 1929 sehrálo I.A – mužstvo SK Kladno 50 zápasů, z nichž 30 vyhrálo, 5 skončilo nerozhodně a 15 prohrálo s celkovým skóre 166:121. Nejlepšími střelci se stali František Kloz (42 branek), Josef Junek (33 branek) a Josef Čapek (29 branek). (Jenšík, 1997)

Nejvyšší soutěží v roce **1930** byla opět *Asociační liga*, kterou vyhráli tradičně na prvním místě hráči SK Slavia Praha, na druhém místě se umístila SK Sparta Praha. SK Kladno skončilo na šestém místě. Nejlepším střelcem ligy se stal František Kloz s 15 brankami. Ve Středočeském poháru zvítězila rovněž pražská SK Slavia, která ve finále porazila SK Kladno 4:2.

V Montevideu se konalo *I. mistrovství světa v kopané*, kde se z Evropy zúčastnila pouze mužstva Francie, Jugoslávie a Rumunska. Zvítězili Uruguayci před Argentinou. Národní mužstvo ČSR v tomto roce významného úspěchu nedosáhlo. (Mráz, 1976)

Z ostatních kladenských mužstev hrála Mistrovství SŽF, I.A třída tři mužstva. SK Kročehlavy skončil šestý, SK Rozdělov osmý a SK Sparta Kladno na devátém místě. Další kladenská mužstva hrála Mistrovství SŽF, III. třída, odd. A s těmito výsledky: SK Dřín – 2. místo, SK Motyčín – 7. místo, SK Slovan Dubí – 8. místo, SK Viktoria Žižkov – 12. místo.

Nejvíce utkání tohoto roku sehrál Antonín Černý a Josef Junek (49 utkání). Nejlepším střelcem byl František Kloz, který ve 47 utkáních vstřelil 65 gólů. (Jágr, 1978)

V roce **1931** se systém fotbalových soutěží nelišil od roku předcházejícího. V Asociační lize vyhrála tradičně SK Slavia Praha před SK Sparta Praha, SK Kladno skončilo páté. Ve ***Středočeském poháru*** mezi sebou soupeřila obě vedoucí pražská a kladenská mužstva. Zvítězila SK Sparta Praha před SK Slavia Praha. V amatérském mistrovství ČSAF zvítězil německý DFC Praha. (Král, 1997)

Národní mužstvo po slibném začátku, kdy porazilo Francii 2:1, remizovalo s Maďarskem 3:3, zvítězilo nad Švýcarskem 7:3, nad Polskem 4:0, ve druhém pololetí zklamalo. Všechna tři mezistátní utkání prohrálo.

Ve ***Středoevropském poháru*** se dostala AC Sparta do finále, kde však byla vyřazena vídeňským WAC. V Mistrovství SŽF, I.A třída skončil SK Kročehlavy na druhém místě, SK Rozdělův na osmém místě a SK Meteor Kladno na devátém místě. (Horák, 1997)

SK Sparta Kladno si vybojovala zpět postup do I.A třídy SŽF. V Mistrovství SŽF I.B třída skončil SK Hnidousy na sedmém místě a Novoměstský SK Kladno na jedenáctém místě.

V tomto roce se SK Kladno poprvé zúčastnilo velkého mezinárodního turnaje v Bruselu, kde skončilo na druhém místě. Také na Kladně viděli diváci populární zahraniční mužstvo SVB Drážďany, které zde prohrálo 1:3.

V červnu kladenské A-mužstvo hrálo přátelské fotbalové utkání s mužstvem známého komika Vlasty Buriana. Burianova „jedenáctka“ nad Kladnem vítězila 4:3. František Kloz tohoto roku právě přestupoval do pražské Slavie, což mu někteří diváci nemohli zapomenout. Někdo na něj vykřikl ošklivou nadávkou, jemu povolily nervy a v domnění, že to byl muž stojící na atletické dráze, k němu přistoupil a udeřil ho do tváře. Onen člověk však byl pořadatelskou službou najatý vynikající profesionální boxer Vlček, který mu ránu oplatil. Kloz upadl na zem a probral se až po skončení zápasu. Kloz na tento incident později vzpomínal: „Čas ránu zahojil a já Pepíkovi Vlčkovi jsem jeho direkt odpustil a jsme dobří přátelé.“ (Václav Novotný. *Za Kladno hrál Kloz. Kladno: Kladenský kovák, 1969*)

V roce **1932** se fotbalové soutěže neměnily. V ***Asociační lize*** ročník 1931 – 1932 opět na prvním místě SK Sparta Praha následovaná SK Slavií Praha. SK Kladno si pohoršilo a skončilo na osmém místě. Ve ***Středočeském poháru*** pražská Slavia přehrála kladenskou Spartu a postoupila do finále s AC Spartou Praha, kde Slavia byla úspěšnější.

Kladno mělo v soutěži pět zástupců. Amatérským mistrem republiky se stalo již podruhé mužstvo AFK Kolín.

Národní mužstvo ČSR nedosáhlo v tomto roce výraznějších úspěchů. Ve Středoevropském poháru byla AC Sparta vyřazena italskou Boloňou. Dramatický vývoj zaznamenala SK Slavia Praha při semifinále s Juventusem Turín. Slávisté v Praze zvítězili 4:0 přes inzultaci slávistického Antonína Puče i vídeňského rozhodčího Brauna italským hráčem. V Turíně byl za stavu zápasu 2:0 pro Juventus zasažen kamenem do hlavy brankář František Plánička a funkcionáři Slavie odvolali mužstvo ze hřiště. Následně byla obě mužstva diskvalifikována a vítězem Středoevropského poháru se stalo mužstvo Boloně.

V Mistrovství SŽF 1.A třída, odd. B skončila kladenská mužstva SK Sparta na třetím, SK Kročehlavy na čtvrtém, SK Rozdělov na pátém místě. V Mistrovství SŽF 1.B třída, odd. B skončil SK Hnidousy na třetím místě a Novoměstský SK Kladno na pátém místě. Ostatní kladenská mužstva hrála nižší soutěže ve třetí a čtvrté třídě.

Nejlepším střelcem se stal František Kloz (83 branek), na druhém místě Josef Junek (32 branek). František Kloz se opět vrátil do Kladna z pražské Slavie. (Jágr, 1963)

V roce **1933** se v *Asociační lize* prostrídaly na prvním a druhém místě pražské Slavie se Spartou, SK Kladno skončilo páté. Ve Středočeském poháru zvítězila žižkovská Viktorie nad AC Sparta. Ve Středoevropském poháru nezaznamenaly naši zástupci SK Slavia Praha a SK Sparta Praha výraznějšího úspěchu. Národní mužstvo si zajistilo postup na II. mistrovství světa plánované v příštím roce v Itálii. Amatérské mistrovství vyhrálo německé DFC Praha.

V Mistrovství SŽF, 1.A třída, odd. A skončila na druhém místě SK Sparta Kladno, na čtvrtém místě SK Kročehlavy a na pátém místě SK Rozdělov. V Mistrovství 1.B třída, odd. A byla SK Dřín čtvrtá, Novoměstský SK Kladno sedmé a SK Čechie Kladno osmé.

V tomto roce oslavovalo SK Kladno 30. výročí trvání klubu. Slavnostní schůze se konala 16. 12. 1933 v Grand hotelu Sport. (Oliverius, Jágr, 2002) (**Galerie osobností: Karel Kraus**)

V roce **1934** se naposledy hrála *Asociační liga*. Na prvních dvou místech jako obvykle skončily dva pražští rivalové SK Slavia Praha a AC Sparta Praha. Na třetím místě se umístilo SK Kladno, což byl dosud jeho nejlepší výsledek. Ve *Středočeském poháru* postoupily do finále AC Sparta Praha a SK Kladno. Výsledek finálového zápasu vyzněl jednoznačně pro AC Spartu, která zvítězila nad Kladnem 6:0. (Král, 1997)

Ve ***Středoevropském poháru*** hrála čtyři československá mužstva – pražská Slavia a Sparta, SK Kladno a Teplitzer FK. Všechna mužstva hrála se střídavými výsledky. Národní mužstvo odjelo 21. 5. vlakem z Prahy do Itálie. Ve výpravě byli i dva odchovanci SK Kročehlavy – Josef Košťálek a Jaroslav Burgr. Dostali jsme se do finále po výsledcích s Rumunskem 2:1, se Švýcarskem 3:2 a s Německem 3:1. Ve finále se utkalo s pořadající zemí Itálií a po prodloužení prohrálo 1:2 a skončilo tak na druhém místě. (Jenšík, 1997)

Památný byl úspěšný zájezd kladenského mužstva do Spojených států amerických. Zde Kladno sehrálo osm zápasů, z nichž 5x vyhrálo, 2x prohrálo a jednou remizovalo.

Nejlepším střelcem se v tomto roce stal František Kloz, který v 50 utkáních vstřelil 72 branek. (Jágr, 1978) (**Galerie osobností: Josef Junek**)

Na jaře roku **1935** se poprvé hrála nejvyšší fotbalová soutěž pod názvem ***Státní liga***. Nižší soutěže byly nazvány divizemi, bylo jich celkem pět. Státní ligu vyhrála opět pražská Slavia před Spartou, SK Kladno bylo páté. Slavia se rovněž stala vítězem Středočeského poháru. Po osmi letech se Středoevropský pohár stěhoval opět na Letnou k AC Spartě.

Československé národní mužstvo sehrálo šest přátelských mezistátních utkání a poprvé uskutečnilo zájezd do SSSR. V tomto roce se tradičně opět stal nejlepším střelcem František Kloz, který nastřílel 33 branek. Na druhém místě byl Josef Junek (31 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1936** si vítězství ve ***Státní lize*** prohodila Sparta se Slavií, SK Kladno skončilo deváté. V deníku „Sport“ se objevila zpráva o neutěšené finanční situaci klubu SK Kladno. Představitelé klubu přiznávají, že nemají žádné sponzory a ve snaze odvrátit finanční krach snižují všem hráčům měsíční gáži na částku 400,- Kč. Kladenský útočník František Kloz vstřelil v barvách národního mužstva v zápase s Maďarskem čtyři branky a pomohl tak k vítězství v poměru 5:2.

Jako i v předchozích letech nejvíce gólů za SK Kladno vstřelil František Kloz (61 branek v 50 zápasech). (Jeřábek, 1991) (**Galerie osobností – František Kloz**)

V roce **1937** ve ***Státní lize*** zvítězila SK Slavia Praha, SK Kladno skončilo páté. Ve ***Středočeském poháru*** opět dominovaly oba pražské letenské kluby a dále SK Kladno a AFK Bohemians. Zato v zahraničních soutěžích došlo k ústupu ze slávy, a to jak ve Středoevropském poháru, tak i v utkáních národního mužstva.

Z přátelských utkání, které sehrálo SK Kladno, stojí za zmínku zápas s SK Slavia, který skončil naprostým debaklem Kladna vysoko 12:0.

V tomto roce se opět stal nejlepším střelcem František Kloz, který vsítil 54 branek. (Jágr, 1973)

V roce **1938** hrálo Státní ligu 12 mužstev. Počet divizí se rozšířil na šest. Ve *Státní lize* se opět ve vedení vystříдалa pražská Sparta se Slavií, SK Kladno skončilo čtvrté. Soutěž o *Středočeský pohár* se v tomto roce nehrála. Ve Středoevropském poháru se podařilo SK Kladno postoupit do 2. kola. V tomto roce se uskutečnily poslední zápasy reprezentačního mužstva, neboť osudný „Mnichovský diktát“ vedl zakrátko k zániku československé státnosti.

I tohoto roku se tradičně stal nejlepším střelcem František Kloz se 46 góly. (Jágr, 1963)

5.4. Období 1939 – 1945 (2. světová válka)

Rok **1939** znamenal definitivní ztrátu samostatnosti Československa, kdy 15. března byly okupovány zbytky českých zemí a Slovensko vyhlásilo samostatný stát. Nacisté povolili v omezené míře hrát Státní ligu, ovšem bez slovenských mužstev. Nejlepším střelcem se stal Jan Seidl, František Kloz byl tentokrát až na druhém místě s 19 brankami. (Král, 1997) (**Galerie osobností: František Pavel**)

V roce **1940** se Státní liga v Protektorátu Čechy a Morava změnila na *Českomoravskou ligu*. Liga měla dvanáct účastníků. Vítězem se stala Slavia Praha, před AC Spartou Praha, SK Kladno skončilo desáté. Mistr ligy SK Slavia Praha vsítila 107 branek proti druhé Spartě, která dosáhla 71 branek, a to díky útočníkovi Josefu Bicanovi, který sám nastřílel 49 branek. V Kladně a okolí hrálo tento rok 14 mužstev. Tohoto roku oznámil František Kloz osobním dopisem rozhodnutí ukončit svou činnost v barvách klubu SK Kladno. V dopise píše, že stále čekal na svého nástupce, kterého se však nedočkal. Přesto věřil, že se tak stane v budoucnu. František Kloz odešel do divizního klubu SK Slaný. (Jeřábek, 1991) (**Galerie osobností: Vladimír Leština**)

Roku **1941** vyhrála Českomoravskou ligu SK Slavia Praha. AC Spartě Praha se tentokrát příliš nedařilo a skončila až na čtvrtém místě. SK Kladno bylo šesté. Rovněž ***Středočeský pohár*** vyhrálo mužstvo SK Slavia a kromě toho zvítězilo i v Českém poháru a prokázalo, že je skutečným fotbalovým králem. Dne 4. 5. 1941 byly sehrány odvetné zápasy Čechy versus Morava a Brno versus Praha. V obou zápasech za české kluby chytal kladenský Vladimír Leština a oba tyto zápasy skončily nerozhodně.

V tomto roce se nejlepším střelcem za Kladno stal Jan Seidl s 31 brankami. (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1942** opět kralovala v Českomoravské lize pražská Slavia, SK Sparta Praha se propadla až na sedmé místo, Kladno skončilo deváté. Nejúspěšnějším střelcem byl opět Jan Seidl (31 branek). (Jágr, 1973)

V Českomoravské lize roku **1943** opět zvítězila SK Slavia Praha, po několika neúspěšných letech SK Sparta Praha skončila na druhém místě. SK Kladno se nedařilo a bojovalo o udržení v soutěži. Největší počet utkání zde sehrál Vladimír Leština (42 utkání). (Král, 1997)

Rok **1944** znamenal návrat mužstva AC Sparta Praha do čela Českomoravské ligy. Sparta tento rok ani jednou neprohrála a ztratila pouze čtyři body za nerozhodné výsledky. Podzimní kolo Českomoravské ligy v důsledku napjaté válečné situace už nebylo zahájeno. Nejlepším střelcem mužstva SK Kladno se v tomto roce stal Václav Sršeň se 49 góly. (Jenšík, 1997) (**Galerie osobností: Antonín Rýgr**)

V květnu roku **1945** byl Protektorát Čechy a Morava osvobozen spojeneckými vojsky a došlo k opětovnému vzniku Československé republiky. V osvobozovacích bojích na Kladensku byl těžce zraněn vynikající útočník František Kloz, který na následky zranění zemřel. Pohřeb Františka Kloze se konal za účasti široké veřejnosti dne 16. 6. v Kladně. Během pražského povstání v květnu padl při obraně Masarykova nádraží bývalý hráč kladenského prvního mužstva Josef Kusala. Tragickou smrtí zemřel další bývalý hráč a funkcionář Ladislav Štorek. O těchto smutných chvílích sepsal povídku sportovní novinář a spisovatel Ota Pavel s názvem „*Poslední zápas Františka Kloze*“ v knize „*Plná bedna šampaňského*“ (Praha: Olympia).

Nejvyšší fotbalová soutěž se začala hrát až na podzim pod názvem *Státní liga*, a to dvoukolově systémem podzim – jaro. Ve městě Kladně obnovilo sportovní činnost třináct mužstev. Za SK Kladno odehrál nejvíce utkání Karel Sklenička (44 utkání) a nejvíce branek vstřelil Jan Seidl (58 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

5.5. Období 1946 – 1948 (tzv. předúnorové období)

V roce **1946** se dohrávalo jarní kolo *Státní ligy*, které bylo rozděleno na oddělení A, ve kterém hrála AC Sparta Praha a oddělení B, ve kterém hrála SK Slavia Praha a rovněž SK Kladno. Vítězové obou oddělení Sparta a Slavia se dvoukolově střetly a mistrem ligy se stala AC Sparta. Oba zápasy se hrály na stadionu AC Sparta na Letné, neboť stadion SK Slavia byl ustupujícími německými jednotkami těžce poškozen. Nejlepším ligovým střelcem se stal Josef Bican z SK Slavia Praha, který nastřílel 30 gólů.

Mužstvu SK Kladno se na podzim tohoto roku mimořádně dařilo. Zůstávalo dlouho bez porážky a umístilo se na druhém místě. Nejlepším střelcem mužstva byl Antonín Rýgr, který vsítil 65 branek. (Jágr, 1989)

Kladenské mužstvo se také vypravilo do zahraničí, sehrálo dvě utkání v Krakově v Polsku s výsledkem 2:2 a 4:0. Následoval zájezd do Norska, jehož bilance byla následující: během 25 dnů sehrálo třináct utkání, z toho devět vítězných, jedno nerozhodné a tři prohraná s aktivním skóre 77:30. Dále mužstvo vyjelo do Rakouska, kde zvítězilo nad First Vienna 2:1. Vyvrcholením mezinárodních styků byl zájezd do Turecka, kde bylo sehráno sedm utkání. (Jenšík, 1997)

V roce **1947** zvítězila ve Státní lize SK Slavia před AC Spartou, na třetím místě se umístilo SK Kladno, což byl v nejvyšší soutěži zatím jeho nejlepší výsledek. Tohoto roku zaznamenáváme *úplatkářskou aféru*, ve které figurovaly tři kluby: SK Kladno, SK Baťa Zlín a SK Židenice. Vysoce favorizované Kladno na vlastním hřišti prohrálo s SK Baťa Zlín a bylo vysloveno podezření, že zápas byl zmanipulován. Porážka Kladna pomohla sestupem ohroženému SK Židenice. Všem třem klubům byla zastavena činnost, a i když se nic konkrétního neprokázalo, tak čtyři hráči byli diskvalifikováni a dva funkcionáři zbaveni členských práv.

První mužstvo SK Kladno bylo ze třetího místa Státní ligy přeloženo do středočeské divizní soutěže. Za SK Kladno nejvíce branek vstřelil Antonín Rýgr (36 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1948** došlo k výrazné politické změně, která na řadu desetiletí ovlivnila veškeré sportovní dění. Komunistická strana Československa, která na sebe strhla moc, provedla násilné sjednocení tělovýchovy. V nejpobulárnějším sportu v ČSR byl ustanoven akční výbor, který provedl výrazné kádrové změny a vypracoval nové organizační směrnice. Některé kluby přešly pod působnost průmyslových podniků, armády, policie či jiných veřejných složek. Většina názvů klubů se násilně změnila. Kladenské ligové mužstvo SK Kladno se přejmenovalo a přešlo pod **TJ Sokol Kladno**.

Státní liga po vyloučení tří mužstev (viz. úplatkářská aféra) měla pouze 11 účastníků, zvítězila AC Sparta Praha před SK Slavia Praha. SK Kladno vyloučené ze Státní ligy zvítězilo ve středočeské divizi, a tím si zajistilo návrat do Státní ligy. Nejlepším střelcem se v tomto roce stal Antonín Rýgr, který nastřílel 54 gólů.

Na podzim nebyl zahájen nový ročník ligy ani divize, ale hrála se pouze jednokolová soutěž bez vyhlášení mistra a bez sestupu a postupu.

Násilné sjednocení československé tělovýchovy pod organizaci nazvanou Sokol, která však neměla s předválečným Sokolem nic společného způsobilo, že zanikly sportovní kluby v nižších soutěžích, protože pozbyly své původní právní formy. (Horák, 1997)

5.6. Období 1949 – 1968 (období tzv. budování socialismu)

V roce **1949** byla ustavena nová nejvyšší fotbalová soutěž, která se jmenovala **Celostátní mistrovství I.** a startovalo v ní 14 mužstev. Přestala existovat samostatná středočeská soutěž, všechny kluby musely změnit své názvy, např. AC Sparta Praha se přejmenovala na Sparta Bratrství Praha, AC Slavia Praha se nově jmenovala Dynamo Slavia Praha a SK Kladno po ročním působení s názvem TJ Sokol Kladno se opět přejmenovalo na TJ Sokol SONP (Spojené ocelárny, národní podnik) Kladno. SONP dřívější Hut' Poldi, a. s. a Pražskoželezářská, a. s.

TJ Sokol SONP Kladno se v nejvyšší soutěži umístil na posledním 14. místě a sestoupil do nižší soutěže Celostátního mistrovství II. Nejvíce branek nastřílel Jan Seidl – 28 branek. (Jenšík, 1998) (**Galerie osobností: Jan Seidl**)

V roce **1950** se hrála nejvyšší soutěž Celostátní mistrovství I. o 14 účastnících. Nižší soutěž Celostátní mistrovství II. mělo 12 účastníků a oblastní soutěže se hrály ve 4 skupinách. V tomto roce se konalo první poválečné mistrovství světa v kopané, kterého jsme se z politických důvodů nezúčastnili. Vítězem se stala Uruguay, která ve finále porazila Brazílii 2:1.

TJ Sokol SONP Kladno pokračovalo v horších výkonech a v Celostátním mistrovství II. skončilo na pátém místě. V Kladně a okolí hrálo už pouze osm mužstev, všechna s názvem Sokol. Nejlepším střelcem A-mužstva se stal Václav Sršeň s 19 brankami. (Jágr, 1978)

Roku **1951** byla nejvyšší soutěž opět přejmenována na *Mistrovství republiky*. Celostátní mistrovství II. bylo zrušeno a byla zřízena nová soutěž *Československý pohár*. Místrem republiky se stalo mužstvo NV Bratislava. Na kladenském stadionu se prováděly úpravy hrací plochy a ochozů, které si vyžádaly tisíce brigádnických hodin. Vítězové krajských pohárů postupovali automaticky do příštího ročníku mistrovství republiky. Krajskou soutěž, odd. A vyhrál TJ Sokol SONP Kladno A a postoupil tak do nejvyšší soutěže. Nejlepším střelcem mužstva se v tomto roce stal Jiří Kuchler s 65 brankami. (Král, 1997)

V roce **1952** skončil Sokol SONP Kladno na čtvrtém místě. Počet ostatních kladenských mužstev se snížil na šest a všechna mužstva měla za svým názvem Sokol jméno některého národního podniku (Důl Gottwald, Důl Zápotocký, Kablo, Železničáři apod.). Nejlepším střelcem v tomto roce byl opět Jiří Kuchler se 60 brankami. (<http://www.hc-kladno.cz>)

V letech 1949 – 1952 pracoval v SONP Kladno spisovatel *Bohumil Hrabal*. Z kladenského pracovního pobytu výtěžil řadu námětů pro svá literární díla. V jeho prvotině „*Perlička na dně*“ popisuje bohatýrské činy útočníka Sokola SONP Kladno Václava Kokštejna. V povídce Hrabal popisuje, jak se chlapi v hutích bavili o všem možném a také o fotbale, konkrétně o zápase Kladno – Teplice. Jistý Kudla barvitě líčí ostatním, jak Kokštejn vstřelil druhou branku.

Z archivních pramenů však vyplývá, že Václav Kokštejn v utkání, které skončilo 2:2, vstřelil pouze první branku, takže autorství druhé branky buď Hrabal Kokštejnovi připsal omylem nebo to byl jeho autorský záměr. Tato ukázka dokazuje, jak i v padesátých letech Kladno žilo fotbalem. (Hrabal, Bohumil. Perlička na dně. 5. vydání. Praha: Československý spisovatel, 2003).

V roce **1953** došlo k další reorganizaci tělesné výchovy a sportu v Československu jak bylo v období komunistické diktatury nepsaným pravidlem. Došlo k hromadnému přejmenování většiny fotbalových oddílů podle určitého klíče: pro resort těžkého a všeobecného strojírenství - *Spartak*, pro hornictví, rudné doly a hutě - *Baník*, pro lesnictví, dřevařský a papírenský průmysl - *Tatran*, pro textilní, kožedělný, chemický, sklářský a keramický průmysl - *Jiskra*, pro dopravu, energetiku a spoje - *Dynamo*, pro veřejnou dopravu, justici, zdravotnictví, sociální služby, umělecká a kulturní zařízení - *Slavoj*, pro tiskárenský a knihařský průmysl - *Slovan*, pro školy a vědecké ústavy - *Slavia*, pro železnici - *Lokomotiva*, pro bezpečnost - *Rudá hvězda*, pro armádní složky - *ÚDA* (Ústřední dům armády), *Křídla vlasti* a *Tankista*. Vesnická tělovýchova měla vyhrazený název *Sokol*.

Podle tohoto podivného pravidla však nesměly v nejvyšší soutěži startovat dva kluby se stejným názvem, takže některé kluby musely nedobrovolně nejvyšší soutěž opustit a jiné tam byly místo nich kooptovány. Nejvyšší soutěž se přejmenovala na **Přebor republiky** a Kladno pod názvem DSO Baník Kladno (DSO – dobrovolná sportovní organizace) skončilo páté. Nejlepším střelcem se stal Josef Majer – 65 branek, Jiří Kuchler vstřelil 49 branek. (Oliverius, Jágr, 2002)

Roku **1954** zvítězil v celostátním Přeboru republiky Spartak Praha Sokolovo, dříve AC Sparta Praha. DSO Baník Kladno skončilo šesté. Na kladenském stadionu byla postavena nová hlavní tribuna, jak bylo v té době zvykem, brigádně po pracovní době. Nejlepším střelcem tohoto roku se stal Václav Sršeň (34 branek), na druhém místě byl Jiří Kuchler (23 branek). (Horák, 1997)

V roce **1955** zůstal nejvyšší soutěží Přebor republiky. Druhá nejvyšší soutěž byla reorganizována a stala se z ní celostátní soutěž o 2 skupinách po 12 týmech. Přebor republiky vyhrál Slovan ÚNV Bratislava. DSO Baník Kladno skončil šestý. Při ligovém utkání dne 14. 5. 1955 s mužstvem Spartak Praha Sokolovo (2:3) byl těžce zraněn záložník kladenského mužstva Antonín Brynda, který svému zranění 30. 6. podlehl. Na základě

dohody mezi vedením obou mužstev byla polovina čistého zisku předána pozůstalé manželce a synovi. Utkání přihlíželo 7 620 platících diváků. Nejúspěšnějším střelcem se stal Václav Hovorka se 67 brankami. (Jágr, 1973)

Tradiční reorganizace československého fotbalu pokračovala i v roce **1956**. Nejvyšší soutěž dostala název *První liga*, nižší soutěž představovala dvě skupiny druhé ligy. První ligu vyhrála Dukla Praha, Baník Kladno skončil na šestém místě. Na prvním místě v kategorii vstřelených gólů se umístil Josef Majer (47 gólů). Do reprezentačního mužstva byly nominováni J. Tesárek, M. Linhart a Z. Böhm. (Horák, 1997)

Rovněž v roce **1957** pokračoval seriál reorganizací. Bylo rozhodnuto o návratu hracího systému podzim – jaro (předtím se hrálo jaro – podzim). Proto v tomto roce nebyla soutěž ukončena a ročník 1957/1958 se hrál tříkolově, liga tedy neměla svého mistra. V Kladně se počet dalších mužstev snížil na pět, a to Baník Švermov, Sparta Kladno, Slovan Kladno, Baník Rozdělův a Lokomotiva Kladno.

Kladenské mužstvo podniklo zájezd do Belgie a Spolkové republiky Německo. Nejlepším střelcem byl vyhlášen Josef Majer se 42 brankami. (Mráz, 1980)

Po dlouhém hracím maratonu tří sezón se mistrem ligy v roce **1958** stalo mužstvo Dukly Praha před Spartakem Praha Sokolovo. Kladno bohužel skončilo poslední a sestoupilo do II. ligy, ale zase s novým názvem – TJ SONP Kladno (Tělovýchovná jednota Spojené ocelárny, národní podnik Kladno). Nejlepším střelcem se stal Josef Kadraba (43 gólů).

V roce **1959** netradičně nedošlo k žádné reorganizaci fotbalových soutěží, SONP Kladno skončilo ve II. lize na druhém místě. Počet fotbalových mužstev v Kladně se zvýšil na osm. Probíhaly práce na úpravách hřiště. Nejlepším střelcem byl Josef Majer (81 gólů), druhý byl Josef Kadraba (56 gólů).

V roce **1960** došlo po dvou letech k vytouženému návratu do I. ligy. SONP Kladno vyhrálo II. ligu s vysokým náskokem 10 bodů před Dynamem Karlovy Vary. Nejlepším střelcem byl Josef Kadraba (62 branek), Josef Majer dal 45 branek. Josef Kadraba oblékl reprezentační dres československého národního mužstva. (Oliverius, Jágr, 2002)

Roku **1961** se konaly oslavy 60. výročí organizované kopané v Československu. K tomuto roku bylo registrováno 192 tisíc hráčů, z toho 40 tisíc dorostenců a 20 tisíc žáků ve 4 372 oddílech. Došlo k reorganizaci fotbalové soutěže II. ligy, která se rozdělila do tří skupin (dvě českomoravské a jedna slovenská po 12 účastnících). Vítězem I. ligy se stala Dukla Praha, SONP Kladno skončilo deváté. Počet klubů ve městě Kladně stoupl na 11. (Jeřábek, 1991)

Mužstvo SONP Kladno absolvovalo v lednu zájezd po západní Africe. Sahrálo devět utkání, z nichž v pěti zvítězilo, třikrát hrálo nerozhodně a jednou soupeři podlehl. Nejlepším střelcem zájezdu byl Josef Kadraba (12 gólů). V hodnotící zprávě ze zájezdů se uvádí: *„Zájezd do Afriky nebyl nikterak pohodlným výletem, obtíže s podnebím a nepohodlným cestováním byly mnohdy nad síly výpravy. Všichni jsme se vrátili zdraví. Život v mladých afrických republikách je však nepředstavitelně těžký.“* (Oliverius, M. a Jágr, J. *Kladno hází!. Kladno: Statutární město Kladno. 2002, str. 350*)

Nejlepším střelcem tohoto roku se stal rovněž Josef Kadraba – 45 branek.

V roce **1962** zvítězila tradičně v I. lize Dukla Praha, SONP Kladno skončilo desáté. Národní mužstvo se proboujvalo na Mistrovství světa v kopané, které se konalo v Chile. Reprezentační mužstvo se dostalo až do finále, kde podlehl mužstvu Brazílie 1:3, což byl jeden z nejvýznamnějších úspěchů československého fotbalu. Josef Masopust byl vyhodnocen jako nejlepší hráč Evropy a stal se držitelem *Zlatého míče*. Za toto vynikající mužstvo hrál kladenský hráč Josef Kadraba, který na Mistrovství světa vstřelil branku do sítě Jugoslávie.

Dne 9. 10. 1962 se stal trenérem mužstva SONP Kladno bývalý hráč SK Slavia Praha a nejlepší český fotbalový střelec Josef Bican. Kladenské mužstvo bylo v té době v lize beznadějně poslední. Bican trénoval mužstvo, které bylo složeno z hráčů amatérů, kteří pracovali v hutích, a k tréninku už neměli síly, když se vraceli z těžké směny. Josef Bican přesto dokázal, že se Kladno v lize udrželo. Nejvíce branek nastřílel Josef Kadraba (35 branek), který opět oblékal i reprezentační dres. (Jenšík, 1998)

V roce **1963** vyhrála I. ligu opět Dukla Praha, SONP Kladno skončilo jedenácté. Fotbalový oddíl TJ SONP Kladno slavil 60. výročí svého trvání. Od jarního kola, do kterého Kladno nastupovalo z posledního místa, na domácí půdě nepoznalo porážku. Trenér Josef Bican pozvedl morálku mužstva na dosud nevídanou úroveň, například při utkání s mužstvem Dynamo Praha přišlo neuvěřitelných 19 112 platících diváků, kteří

aplaudovali vítězství Kladna v poměru 3:0. Nejvíce branek tohoto roku nastřílel opět Josef Kadraba (26 branek). (Jágr, 1978) (**Galerie osobností: Josef Kadraba**)

Rok **1964** znamenal opětovné vítězství Dukly Praha v I. lize, SONP Kladno skončilo jedenácté. Nejlepším střelcem mužstva se stal Miroslav Vlček (30 branek), Josef Kadraba skončil na druhém místě (22 branek).

V roce **1965** se vrátil Spartak Praha Sokolovo pod tradiční název Sparta ČKD Praha a hned vyhrála I. ligu. Dukla Praha tentokrát propadla na osmé místo, SONP Kladno skončilo dvanácté. Bohužel to znamenalo sestup do II. ligy. Několik ligových klubů změnilo název – Slovan Bratislava se nově jmenoval Inter Bratislava, Slovan Teplice změnil název na Sklo Union Teplice. Nejlepší střelec byl Miroslav Vlček (30 branek).

Roku **1966** se vrátila do čela I. ligy Dukla Praha následována tradičními pražskými rivaly Spartou ČKD Praha a Slavií Praha. O pořadí mužstev rozhodovalo pouze brankové skóre. SONP Kladno marně bojovalo o I. ligu, nakonec skončilo na druhém místě za Bohemians ČKD Praha. Nejvíce branek vstřelil Miroslav Vlček (53 branek).

V roce **1967** vyhrála I. ligu Sparta Praha před Slovanem Bratislava. SONP Kladno skončilo ve II. lize na třetím místě. Nejlepším střelcem byl opět Miroslav Vlček (28 branek).

Politické události roku **1968** neměly zdánlivě na fotbalové dění vliv. V srpnu tohoto roku ukončily tzv. Pražské jaro sovětské tanky. Okupace Československa označovaná za tzv. bratrskou pomoc proti kontrarevoluci znamenala návrat do nechvalných padesátých let. Nová stranická garnitura v čele s Gustavem Husákem měla zájem na navenek konsolidovaných poměrech, a proto se na podzim tohoto roku hrála plánovaná sportovní utkání. V I. lize kralovaly slovenské fotbalové oddíly, mistrem republiky se stal Spartak Trnava před Slovanem Bratislava a Jednotou Trenčín. Nejlepší český klub Dukla Praha skončil na čtvrtém místě. SONP Kladno zklamalo a ve II. lize se umístilo na devátém místě. (Oliverius, Jágr, 2002)

5.7. Období 1969 – 1989 (období tzv. normalizace)

Roku **1969** obhájil vítězství v I. lize Spartak Trnava před Slovanem Bratislava a Spartou Praha. Reprezentační mužstvo hrálo kvalifikační zápasy na mistrovství světa. Kvalifikační skupinu jsme vyhráli vítězstvím nad Maďarskem v Marseille 4:1 a tím se otevřela cesta na IX. Mistrovství světa v Mexiku.

SONP Kladno svým druhým místem ve II. lize postoupilo po několika letech do nejvyšší fotbalové soutěže. Před ligovým utkáním SONP Kladno – Sparta Praha dne 31. 8. 1969 se uskutečnil slavnostní akt k pojmenování stadionu kopané TJ SONP Kladno na Stadion Františka Kloze. V tomto roce z týmu odešel vynikající hráč Miroslav Rys do týmu Sparta Chicago, USA.

Nejvíce branek vstřelil František Smolík (40 branek). (Jeřábek, 1991)

V roce **1970** se promítl vliv federálního uspořádání státu i do uspořádání fotbalových soutěží. I. liga měla 16 mužstev, šest z Čech, dvě z Moravy a osm ze Slovenska. Pohárová soutěž se rozdělila na *Český pohár* a *Slovenský pohár* a vítězové se střetli o *Československý pohár*. I. ligu vyhrál Slovan Bratislava před Spartakem Trnava, SONP Kladno skončilo předposlední na 15. sestupujícím místě. Televizní studio Praha pod vedením režiséra Pavla Pospíšila připravilo filmový dokument podle námětu spisovatele a buštěhradského rodáka Oty Pavla pod názvem „*Kladno hází*“. Pořad byl odvysílán dne 25. 11. 1970. Nejúspěšnějším střelcem mužstva se stal Vladimír Kára s 22 brankami. (Jenšík, 1998)

V roce **1971** zvítězil v ligové soutěži Spartak Trnava před VSS Košice. SONP Kladno skončilo ve II. lize na pátém místě. Nejlepším střelcem byl Vladimír Poupa s 22 brankami.

Rok **1972** znamenal opět vítězství pro Spartak Trnava, druhém místě se umístil bratislavský Slovan. SONP Kladno se ve II. lize propadlo na desáté místo. Nejúspěšnějším střelcem byl opět Vladimír Poupa s 22 brankami.

V roce **1973** pokračovala převaha slovenských mužstev, kdy mistrovský titul obhájil Spartak Trnava před Tatranem Prešov. Nejlepší český tým pražská Dukla byl až čtvrtý. (Král, 1997)

V tomto roce se připomínalo 70 let trvání kladenského mužstva. Výbor oddílu vydal pamětní almanach, jubilejní vlaječky a odznaky. Oddíl kopané měl 210 členů, z toho 176 aktivních hráčů. Na slavnostní zasedání dne 11. 8. 1973 byl mimo jiné pozván bývalý trenér kladenského mužstva Josef Bican s manželkou. Mužstvo SONP Kladno skončilo ve II. lize až na 13. místě.

Nejlepším střelcem tohoto roku se stal Jan Jiras s 26 brankami. (Jágr, 1978)

V roce **1974** se mistrem republiky stal Slovan Bratislava před Duklou Praha a Slavií Praha. Nejvyšší soutěž byla velmi vyrovnaná, rozdíl mezi prvním a posledním byl pouhých dvanáct bodů. Počátkem března proběhla ustavující schůze Klubu ligových kanonýrů iniciovaná redakcí časopisu Gól. Členem klubu se stal fotbalista, který v I. lize vstřelil alespoň sto gólů (nezapočítávaly se válečné roky). Zlatý odznak č. 1 dostal Josef Bican s 218 góly, kladenský František Kloz se 168 góly byl oceněn in memoriam. Z politických důvodů (emigrace) bylo zamlčeno jméno dalšího kladenského hráče vicemistra světa z roku 1962 Josefa Kadraby (117 branek).

SONP Kladno v tomto roce skončilo na 13. místě ve II. lize. Nejúspěšnějším střelcem se stal opět Jan Jiras (25 gólů). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1975** došlo ke změně uspořádání fotbalových soutěží. Kromě I. a II. ligy byla ustanovena *Česká národní liga* v českých zemích a *Slovenská národní liga* na Slovensku. V I. lize opět kralovaly slovenské celky, vyhrál Slovan Bratislava před Interem Bratislava, třetí skončilo mužstvo pražských Bohemians. O vyrovnanosti soutěže svědčí skutečnost, že mezi čtvrtou Slavií a patnáctou Spartou byl rozdíl pouhých pěti bodů.

SONP Kladno ve II. lize skončilo až třinácté. Nejvíce branek vstřelil Michal Jelínek (22 branek).

V ročníku **1976** se nejvyšší fotbalová soutěž hrála poprvé bez Sparty Praha, která sestoupila do II. ligy. Mistrovský titul tentokrát získal moravský klub Baník Ostrava před Slovanem Bratislava a Slavií Praha.

Pozornost všech příznivců kopané se v tomto roce soustředila na národní mužstvo, které postoupilo do kvalifikace na Mistrovství Evropy. Reprezentanti se dostali v Bělehradě až do finále se Spolkovou republikou Německo. Zápas skončil nerozhodně 2:2 a o vítězi rozhodoval penaltový rozstřel. Každé mužstvo mělo podle propozic pět pokutových kopů. Nejprve 1:1, pak 2:3, 3:3. Když šlo o čtvrtý rozstřel, postavil si míč na značku německý Haoeness, rozběhl se a v Československu vypuklo zemětřesení. Míč šel nad branku. Pak přišel náš Antonín Panenka a svým dloubákem, který vešel do dějin světového fotbalu, poslal míč do branky soupeře. Bylo to 5:3 a vítězství bylo naše. (Horák, 1997)

SONP Kladno hrající ve II. lize se zlepšilo a skončilo na šestém místě. Nejlepším střelcem se stal Michal Jelínek s 18 góly, na druhém místě se umístil Vladimír Poupa s 12 brankami. (Jágr, 1978)

V roce **1977** byla od příští sezóny zrušena celostátní II. liga. To ovlivnilo průběh celé soutěže, který byl ohodnocen jako nejhorší za řadu let. Tím, že nikdo nesestupoval, se ztratila motivace. Vítězem I. ligy se stala Dukla Praha před Interem Bratislava. SONP Kladno skončilo ve II. lize na sedmém místě. Nejlepším střelcem byl Jan Jiras (25 branek).

Rok **1978** se místo II. ligy začala hrát *Česká národní liga* (ČNL) a na Slovensku *Slovenská národní liga* (SNL). Třetí nejvyšší soutěží se stala divize, která měla šest skupin. Mistrem ligy se stala Zbrojovka Brno před Duklou Praha. SONP Kladno přejmenované na POLDI SONP Kladno skončilo v ČNL skupina A na třetím místě. Nejúspěšnějšími střelci byli Jan Jiras a Václav Hodek – oba 17 branek.

V roce **1979** vyhrála ligu pražská Sparta před Baníkem Ostrava. Národní mužstvo se probojovalo kvalifikací na Mistrovství Evropy. V Kladně hrálo fotbal dalších devět mužstev v různých nižších soutěžích. POLDI SONP Kladno skončilo v ČNL na sedmém místě. Nejlepším střelcem byl Jaroslav Marčík (39 branek). (Král, 1997)

Rok **1980** znamenal vítězství v lize pro Baník Ostrava. Uskutečnilo se *Mistrovství Evropy* v Římě, kde nám německé mužstvo oplatilo porážku z bratislavského finále a porazilo nás ve skupině 1:0. Následně jsme zvítězili 3:1 nad Řeky, remizovali s Nizozemskem 1:1 a hráli s Itálií o bronzové medaile nerozhodně 1:1. Následoval

penaltový rozstřel, ve kterém jsme v poměru 9:8 zvítězili a získali tak bronzovou medaili, Vítězem Mistrovství Evropy se stala NSR.

Rok 1980 byl také rokem *XXII. letních olympijských her* v Moskvě. Probojovali jsme se až do finále, kde jsme zvítězili nad reprezentací NDR jedinou brankou J. Svobody a získali zlatou olympijskou medaili. (Jenšík, 1998)

POLDI SONP Kladno skončilo v ČNL na čtvrtém místě, nejlepším střelcem byl vyhlášen Petr Sýkora (23 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1981** slavil fotbal v českých zemích 80. výročí trvání. K oslavě tohoto výročí přijeli blahopřát představitelé evropské i světové fotbalové federace a rovněž výběr světových fotbalových hvězd. Československý národní tým rozdrtil na Strahově výběr UEFA 4:0.

V domácí lize obhájil mistrovský titul Baník Ostrava před Duklou Praha. Reprezentační mužstvo ČSSR hrálo kvalifikaci na mistrovství světa v kopané ve Španělsku. Díky remíze 1:1 se SSSR v Bratislavě jsme postoupili na mistrovství světa.

A-mužstvo POLDI SONP Kladno skončilo v ČNL skupina A na jedenáctém místě. Opět se prováděla reorganizace mistrovské soutěže a bylo stanoveno, že celky, které se umístily na prvním až osmém místě, budou zařazeny do nově vytvořené české národní ligy. Zbývající mužstva, tedy i POLDI SONP Kladno, budou tvořit II. českou národní fotbalovou ligu. Nejlepším střelcem v této sezóně se stal Václav Hodek s 13 brankami. (Jágr, 1989)

V roce **1982** vyhrála I. ligu Dukla Praha před Baníkem Ostrava a Bohemians ČKD Praha. Národní mužstvo odjelo po 12 letech do Španělska na mistrovství světa. Ve skupině se jim však nedařilo a skončili až na třetím místě za Anglií a Francií. Ve finále XXII. mistrovství světa zvítězili hráči Itálie nad NSR 3:1. (Horák, 1997)

Ve II. ČNL skupina A skončilo POLDI SONP Kladno na druhém místě, bohužel z tohoto místa se nepostupuje. Nejlepším střelcem se stal opět Václav Hodek s 22 brankami. (Král, 1997)

I. liga v roce **1983** měla nového mistra, kterým se stala Bohemians ČKD před Baníkem Ostrava. Československé mužstvo hrálo kvalifikační zápasy na mistrovství Evropy.

V posledním rozhodujícím utkání s Rumunskem remizovalo jen 1:1 a o postup na mistrovství přišlo. POLDI SONP Kladno ve II. ČNL skončilo na třetím místě. Nejlepším střelcem mužstva byl Václav Hodek s 18 góly.

V roce **1984** po dlouhých šestnácti letech zvítězila v I. lize Sparta ČKD Praha. Za nimi se s dvoubodovou ztrátou umístila pražská Dukla. Slavia se topila v problémech a skončila až na dvanáctém místě. Ve II. ČNL POLDI SONP Kladno sice zlepšilo hru, ale z patnácti sehraných utkání 7x remizovalo, a tím přišlo o hodně bodů a skončilo na šestém místě. Vlivem horších výsledků klesla i návštěvnost, která se pohybovala mezi 500 až 600 diváky na utkání. Nejvíce branek vstřelil Jan Zetek – 26 branek. (Jágr, 1989)

V roce **1985** se vítězem I. ligy stala Sparta Praha před Bohemians Praha. Slavia Praha se výrazně zlepšila a skončila na třetím místě. Československá reprezentace hrála kvalifikace na mistrovství světa 1986. Bohužel ve své skupině propadla až na čtvrté místo a do Mexika postoupili hráči z NSR.

POLDI SONP Kladno pokračovalo v průměrných výkonech a ve II. ČNL skončilo na šestém místě. V té době kromě prvního kladenského mužstva hrálo ve městě Kladně fotbal dalších deset mužstev, a to v divizi, krajském a okresním přeboru. Nejlepším střelcem v tomto roce se stal Zbyněk Hotový s 15 brankami.

V ligovém ročníku **1986** se mistrem stala překvapivě TJ Vítkovice před pražskou Spartou. Na dalších místech se umístila čtyři mužstva se stejným počtem bodů, takže rozhodovalo skóre. Reprezentační tým se zúčastnil kvalifikace na mistrovství Evropy. V Helsinkách odešel poražen 0:3, a to nám definitivně uzavřelo cestu na šampionát. Mistrem Evropy se stalo Holandsko před Sovětským svazem.

Ve II. ČNL skončilo POLDI SONP Kladno na šestém místě. Nejlepším střelcem byl vyhlášen Milan Vdovjak, který nastřílel 26 gólů.

V roce **1987** si v I. lize přehodila pořadí mužstva TJ Vítkovic se Spartou Praha, která se stala mistrem. Reprezentační tým po dvaceti letech zvítězil nad Švýcarskem 2:1 a sehrál dále čtyři zápasy kvalifikace na mistrovství Evropy. POLDI SONP Kladno ze svého tradičního středu tabulky ve II. ČNL pokleslo až na jedenácté místo. Nejlepším střelcem se stal Miloslav Tichý (15 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1988** si Sparta Praha zopakovala mistrovský titul s desetibodovým náskokem před Duklou Praha. Reprezentační mužstvo kromě přátelských utkání sehrálo zápas s Lucemburskem a Belgií na mistrovství světa.

V tomto roce si kladenský klub připomínal 85 let trvání. Mužstvo skončilo ve II. ČNL na šestém místě. Nejlepším střelcem byl Jan Zetek s 27 brankami.

V roce **1989** Sparta obhájila mistrovský titul v I. lize před Baníkem Ostrava. VI. Mistrovství Evropy se hrálo bez nás, ve finále zvítězilo Nizozemsko nad Sovětským svazem. A-mužstvo POLDI SONP Kladno si po sedmi sezónách vybojovalo postup do I. České národní ligy. Zlepšené výkony vedly ke zvýšení diváckého zájmu na dvojnásobek. Nejvíce branek vstřelil Jan Zetek (24 branek). (Jágr, 1989)

V listopadu 1989 při pokojné manifestaci studentů k 50. výročí úmrtí studenta Jana Opletala a zavření českých vysokých škol okupační nacistickou správou v roce 1939, zasáhly proti nim brutálně bezpečnostní složky komunistického režimu. To vyvolalo širokou odezvu v celé československé veřejnosti, která vyvrcholila generální stávkou a masovými demonstracemi v Praze a Bratislavě. Komunistická moc se nemohla opřít o vojenskou sílu sovětské armády, která byla od roku 1968 dislokována v Československu, protože k tomu tehdejší generální tajemník KSSS (Komunistická strana Sovětského svazu) Michail Gorbačov nedal souhlas.

Tím byla poprvé po více než 40 letech ustavena vláda, ve které komunistická vláda neměla většinu. Tehdejší prezident republiky a tvůrce tzv. „normalizační pookupační politiky“ Gustáv Husák podal demisi a prezidentem se stal totalitním režimem pronásledovaný a vězněný Václav Havel. Následně nová československá vláda vyvolala jednání o zrušení Varšavské smlouvy, byly otevřeny hranice a připravovány nové demokratické volby.

Tato významná politická změna neměla zdánlivě vliv na sportovní dění, jednotlivé sportovní soutěže probíhaly podle dosud zavedených pravidel.

5.8. Období 1990 – 2003 (období obnovy demokracie)

V roce **1990** nejvyšší fotbalová soutěž I. liga se hrála v nezměněné podobě, měla šestnáct účastníků a vítězem se stala AC Sparta Praha před Baníkem Ostrava. Československé reprezentační mužstvo začalo vystupovat pod hlavičkou ČSFR (Česká a Slovenská Federativní Republika). Tohoto roku se hrálo mistrovství světa v Itálii. Ze skupiny jsme postoupili a zvítězili nad Kostarikou 4:1, vyřadila nás teprve prohra se Spolkovou republikou Německo 0:1. Došlo k další významné evropské změně, kdy se sjednotila Německá demokratická republika – náš tradiční fotbalový soupeř – se Spolkovou republikou Německo.

SK POLDI SONP Kladno změnil název na SK POLDI Kladno. V I. ČNL skončil až na čtrnáctém místě ze šestnácti účastníků. Nejlepším střelcem se stal Jan Zetek se 43 góly. (Jeřábek, 1991) (**Galerie osobností: Miroslav Rys**)

Roku **1991** zvítězila v I. lize Sparta Praha před Slovanem Bratislava. Reprezentační mužstvo sehrálo jedenáct zápasů, z toho pět kvalifikačních pro mistrovství světa. SK POLDI Kladno se stalo samostatným právním subjektem v rámci tělovýchovné jednoty, v I. ČNL skončilo na desátém místě. Nejúspěšnějším střelcem se stal Martin Hříděl s 25 brankami.

V roce **1992** se stal mistrem ligy Slovan Bratislava, který nasbíral 51 bodů, což byl československý ligový rekord. Národní mužstvo Československa svými výkony nenadchlo, po remízách s Anglií a Spolkovou republikou Německo odešlo poraženo od Egypta, Polska i Belgie. Nad fotbalovým trpaslíkem Faerskými ostrovy vyhrálo 4:0 a poté remizovalo s Rumunskem 1:1.

Vlivem politických a návazně ekonomických změn způsobených tzv. sametovou revolucí v roce 1989 dostali 1. ledna 1992 všichni hráči POLDI SONP Kladno výpověď a stali se od stejného data profi – hráči nového právního subjektu SK POLDI Kladno. I. Česká národní liga se přejmenovala na Českomoravskou fotbalovou ligu (ČMFL), kde POLDI Kladno skončilo třinácté. Nejlepším střelcem se stal Stanislav Hejkal – 18 branek. (Oliverius, Jágr, 2002)

Rok **1993** ukončil více než tři čtvrtě století trvající sport (s výjimkou období nacistické okupace) pod hlavičkou Československa. 1. ledna 1993 přestala existovat Česká a Slovenská Federativní Republika. Fotbalové soutěže se rovněž rozdělily. Posledním společným česko – slovenským mistrem I. ligy se stal nejlepší tým v celé československé fotbalové historii AC Sparta Praha, druhá skončila Slavia Praha následována bratislavským Slovanem.

Reprezentační mužstvo v tomto roce dohrávalo všech sedm kvalifikačních utkání na mistrovství světa společně. Pro toto mužstvo se používal název *Výběr ČR a SR*. Trenérem byl Václav Ježek. K postupu na mistrovství světa stačilo v Bruselu porazit domácí Belgi, utkání ale skončilo bezbrankově 0:0, a tak jediný chybějící gól definitivně uzavřel existenci společného reprezentačního mužstva Čechů a Slováků. Společné československé mužstvo sehrálo od roku 1920 celkem 499 mezistátních zápasů. Nejčastěji československý dres oblékal Zdeněk Nehoda (90 zápasů), Marián Masný a Ladislav Novák (75 zápasů) a legendární brankář František Plánička (73 zápasů). Nejlepším střelcem se stal Antonín Puč s 34 góly před Zdeňkem Nehodou s 31 brankami.

POLDI Kladno zaznamenalo silný výkonnostní pokles a skončilo v ČMFL na posledním šestnáctém místě s velkou bodovou ztrátou. Vzhledem k rozpadu Československa bylo Kladnu umožněno hrát baráž o udržení v soutěži. Skončilo však na druhém místě a do ČMFL nepostoupilo. Tento nepříznivý stav byl vyvolán hlavně krachujícím privatizovaným podnikem POLDI Kladno, a. s., který byl až dosud hlavním sponzorem klubu. Nejlepším střelcem v tomto roce se stal Stanislav Hejkal se 16 góly. (Oliverius, Jágr, 2002) (**Galerie osobností: Pavel Kouba**)

Rozdělením federace na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku v roce 1993 došlo také k rozdělení československého fotbalu. Od roku **1994** se hrál první ročník I. ligy České republiky a mistrem se stala AC Sparta Praha před SK Slavia Praha. Definitivní ukončení společného státu Čechů a Slováků zavedlo důvod sportovním historikům zpracovat různé přehledy. (Historická tabulka československé ligy - **viz. příloha č. 3 a 4**) (Oliverius, Jágr, 2002)

Rok 1994 nebyl pro kladenský fotbal příznivý. Po krachu POLDI Kladno, a. s. odstoupila od sponzorské smlouvy firma AGROX, a. s. Dne 8. 2. 1994 došlo k založení společnosti s ručením omezeným za účasti firmy TERREX, s. r. o. a SK Kladno a Kladno začalo hrát pod názvem *1. FC TERREX Kladno*. Ve II. lize skončilo Kladno na čtrnáctém místě ze šestnácti účinkujících.

Od podzimního kola ročníku 1994 – 1995 došlo ke změně bodování. Za výhru se počítaly tři body, za remízu pak jeden bod.

V roce **1995** se systém fotbalových soutěží v České republice nezměnil. Došlo k rozšíření II. ligy na osmnáct účastníků. Česká reprezentace sehrála deset mezistátních utkání, z toho sedm jako kvalifikace na Mistrovství Evropy v roce 1996 v Anglii. ČR si účast na šampionátu vybojovala. Dne 8. 5. 1995 bylo sehráno historicky první střetnutí mezi Českou a Slovenskou republikou v Bratislavě, které skončilo 1:1.

Neutěšená situace se sponzory v Kladně pokračovala. V květnu firma TERREX, s. r. o. přešla do likvidace. Mužstvo se dostalo do sestupového pásma a hráči odmítali nadále hrát a trénovat pod trenérskou dvojicí Dejmal – Krieg. V rámci likvidace došlo k rozprodávání hráčů do jiných klubů. 1. FC TERREX Kladno skončilo ve II. lize na šestnáctém místě z osmnácti účastníků. (Horák, 1997)

V roce **1996** se téměř po půl století konečně dočkali příznivci pražské Slavie mistrovského titulu před SK Sigma Olomouc. Sparta Praha skončila na čtvrtém místě.

Tohoto roku se hrálo Mistrovství Evropy v Anglii. Postoupili jsme ze skupiny jako druhí společně s reprezentací SRN. Ve čtvrtfinále jsme zvítězili nad Portugalskem 1:0, v semifinále jsme nejprve remizovali s Francií 0:0 a v pokutovém rozstřelu jsme pak zvítězili 6:5. Ve finále nás porazilo reprezentační mužstvo Spolkové republiky Německo 1:2 a domů jsme si tak odvezli stříbrné medaile.

Od 1. ledna 1996 začalo kladenské mužstvo oficiálně používat staronový název *Sportovní klub Kladno*. Po půl století, po všech těch Sokolech, Banících, Ocelárnách, Agroxech a Terrexech se Kladno vrátilo k tradičnímu názvu i barvám – modré a bílé. Přejmenovat klub bylo samozřejmě jednodušší, než navázat na historické výsledky dřívějšího SK Kladno. V ČFL skončilo Kladno na jedenáctém místě z osmnácti účastníků.

Nejlepším hráčem se stal František Šimek s 18 brankami. (Jenšík, 1998)

Roku **1997** si pražská mužstva vyměnila role, zvítězila AC Sparta Praha před pražskou Slavií. Reprezentace České republiky sehrála kvalifikaci na mistrovství světa. Bohužel z naší skupiny postoupili Španělé a Jugoslávci.

V Kladně pokračovalo nelehké období, SK Kladno sestoupilo z ČFL a ekonomická situace se dále zhoršila. Jednalo se o tom, že na Kladně fotbal zcela zanikne. Klub požádal o pomoc kladenské městské zastupitelstvo. V ČFL skončilo Kladno na předposledním sedmnáctém místě a sestoupilo do divizní soutěže.

Nejvíce branek vstřelil Tomáš Korbel (16 branek). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **1998** se mistrem stala pražská Sparta před druhou Slavií. Ve Francii se konalo XVI. mistrovství světa v kopané bez naší účasti. Mistrem světa se stala domácí Francie.

Kladno skončilo v Divizi, ve skupině B na sedmém místě uprostřed tabulky.

Hrozilo, že o historický Stadion Františka Kloze kladenský klub přijde. Pozemky, na kterých se stadion rozkládá, byly totiž v roce 1973 bezplatně převedeny na SONP Kladno. Z důvodu neúspěšné privatizace došlo k likvidaci nástupce SONP - POLDI Kladno a fotbalový areál byl dán do konkursu. Zástupci SK Kladno v konkursu zvítězili částkou 3,75 mil. a SK Kladno se tak stalo novým vlastníkem sportovního areálu. K tomu předseda klubu Ing. Lukáš Tuček pro sdělovací prostředky uvedl: „ ... *Peníze, které jsme zaplatili, nejsou malé a v rozpočtu nám budou citelně chybět. Pro fotbal jako takový je hlavní, že zůstane tam, kam odedávna patří a katastrofické scénáře o stěhování jsou zažehnány. Jsme spokojeni, že fotbal zůstane doma a nebudeme muset hledat nové působiště.*“ (Oliverius, M. a Jágr, J. *Kladno hází! Kladno: Statutární město Kladno. 2002. str. 541*)

Nejlepším kladenským hráčem se tohoto roku stal Jan Tyburec (18 branek).

V roce **1999** se popáté stala mistrem ligy AC Sparta Praha před FK Teplice a třetí pražskou Slavií. Národní mužstvo hrálo kvalifikace na mistrovství Evropy. V konečném pořadí jsme skončili na druhém místě horším skóre za Skotskem. Naštěstí to bylo místo postupové.

V Kladně v tomto roce hrálo osm mužstev nižší soutěže, šlo o mužstva Slavoj 4K Kladno, Kablo Kročehlavy, Slovan Kladno, Novoměstský Kladno, Sparta Dolý Kladno, FK Rozdělov, Baník Švermov a Slovan Dubí.

V divizní soutěži se SK Kladno zlepšilo a skončilo na třetím místě. Nejlepšími hráči se stali Martin Jícha a Jan Procházka (oba s 20 brankami). (Oliverius, Jágr, 2002)

V roce **2000** pošesté ze sedmi ročníků samostatné České ligy vyhrála AC Sparta, před Slavií a Drnovicemi. Traduje se, že Sparta je železná a Slavia věčná.

Národní mužstvo pokračovalo v přátelských mezistátních zápasech a v kvalifikaci na mistrovství světa.

Tento rok byl pro Kladno úspěšný, neboť se umístilo v divizní soutěži na prvním místě a postoupilo do České fotbalové ligy.

Rok **2001** znamenal sté výročí vzniku Českého fotbalového svazu. Oslavy probíhaly po celé republice. V I. lize opět zvítězila Sparta Praha před Slavií Praha. Česká reprezentace dohrávala kvalifikaci na mistrovství světa, ze kterého jsme byli vyřazeni prohrou dvakrát 0:1 s Belgií.

Česká kopaná v tomto roce zaznamenala velkou ztrátu, kdy 12. 12. zemřel ve věku 87 let Josef Bican, fenomenální fotbalista, vynikající střelec a legenda československé kopané, který i krátce trénoval kladenské mužstvo. **(Galerie osobností: Josef Bican)**

SK Kladno skončilo v České fotbalové lize na pátém místě.

V roce **2002** se nečekaně stal mistrem I. ligy Slovan Liberec před Spartou Praha a Viktorií Žižkov. Národní tým České republiky vyhrál v Praze na stadionu Sparty přátelské utkání s vicemistrem Evropy Itálií 1:0 brankou Šmicera. Družstvo České republiky do 21 let získalo titul Mistra Evropy ve Švýcarsku. Hrdinou se stal brankář Petr Čech – hráč Sparty Praha, který v prodloužení v rozstřelu na penalty chytil dvě branky.

Kladenskému mužstvu se nedařilo a skončilo v České fotbalové lize na posledním osmnáctém místě a po dvou letech opět sestoupilo do divizní soutěže. (Oliverius, Jágr, 2002)

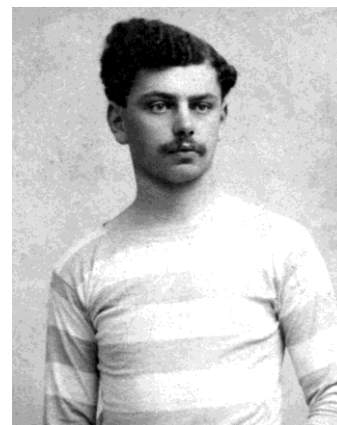
Rok **2003** přinesl vítězství v I. České fotbalové lize Spartě Praha, na druhém místě se umístila SK Slavia Praha před FK Viktorií Žižkov.

Pro kladenský fotbal se jednalo o jubilejní rok – Sportovní klub Kladno existuje sto let. Dne 15. února si sportovně založená veřejnost připomněla oficiální výročí fotbalu na Kladně a zásluhy všech, kteří stáli u zrodu kladenského Sportovního kroužku a jako první hájili jeho barvy. Představitelé klubu zdůraznili, že je potřeba předat ho další generaci tak, aby i dalších sto let mohla jeho mužstva reprezentovat město Kladno a navazovat tak na zdejší bohaté fotbalové tradice.

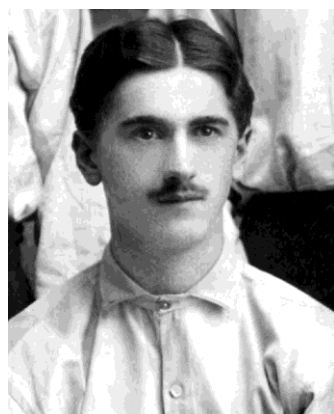
6. Galerie osobností

František Salus (1887 – 1948)

František Salus byl nejstarší ze tří synů známého kladenského obchodníka. Narodil se 2. 8. 1887. Kopanou začal hrát ve svých 16 letech, nejprve jako útočník, poté v letech 1908 – 1909 byl brankářem. V kladenských barvách odehrál 184 zápasů a vstřelil 81 branek. Po skončení aktivní činnosti pracoval 18 let jako funkcionář. V letech 1930 – 1931 zastával funkci předsedy klubu. Zemřel 8. 2. 1948. (Pejchar, 1971)

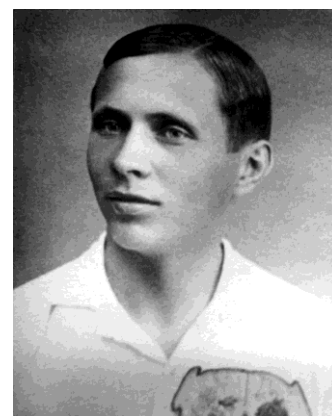
František Lochovský (1890 – 1965)

František Lochovský se narodil 7. 1. 1890. Fotbal začal hrát za SK Kladno už ve 13 letech a v letech 1903 – 1917 v kladenských barvách odehrál 342 utkání a vstřelil 310 branek. Hrál jako střední útočník a dosahoval vynikajících kvalit. Od roku 1918 působil jako profesor na gymnáziu v Plzni. V aktivní fotbalové činnosti pokračoval v místním sportovním klubu a později pracoval jako funkcionář v jeho výboru. V roce 1928 při příležitosti 25. výročí založení SK Kladno byl František Lochovský jmenován čestným členem. František Lochovský zemřel 22. 7. 1965 v Plzni. (Oliverius, Jágr, 2002)

Otakar Škvain – Mazal (1894 – 1941)

Otakar Škvain – Mazal se narodil 3. 6. 1894. S kopanou začal na Kladně v roce 1910, v letech 1919 – 1920 hrál za SK Židonice ve známém triu „Štapl – Křemen – Mazal“. V roce 1920 přestoupil do AC Sparta Praha, krátký čas hrál za moravskou Slavii a od roku 1922 za pražskou Slavii. Reprezentoval na vojenských hrách v Římě v roce 1919 a na olympijských hrách v Antverpách v roce 1920. V barvách Československa vstřelil 4 góly. Působil rovněž jako trenér.

Přezdívka Mazal snad měla vzniknout z toho, že byl synem kladenského lakýrníka a na vývěsní desce klubu štětcem a barvou lákal příznivce do hlediště kladenského hřiště. Jeho sportovní kariéru zastavil úraz na zahraničním zájezdu při naskakování do vlaku. Zemřel dne 12. 9. 1941. (Kolektiv autorů. Kladno v osobnostech, 1998)

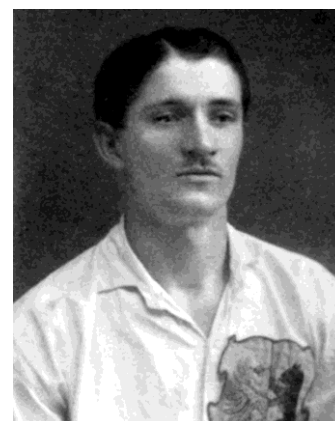
Josef Jahelka (1882 – 1940)

Josef (Joe) Jahelka se narodil 31. 1. 1882 v Mlékojedech. Rodina se přestěhovala do Kladna, kde měl jeho otec pekařství. V 16 letech odešel do New Yorku v USA, kde začal boxovat. V roce 1913 zdědil v Kladně pekařství a vrátil se do Čech. Stal se významným mecenášem kladenského sportu a založil fotbalový turnaj o „Pohár Joe Jahelky“. V rámci oslav 10. výročí založení SK Kladno vyzval mistra boxu v těžké váze Fridolína Hoyora, kterého porazil ve 3. kole k. o. Titul mistra Čech v těžké váze si udržel až do roku 1921. V roce 1923 se s rodinou přestěhoval do USA (Chicago). S Kladnem udržoval stálý kontakt a naposledy město navštívil v roce 1935. V době svého působení v Kladně byl předsedou fotbalového odboru SK Kladno. Zemřel 6. 6. 1940 v USA ve státě Illinois. (Oliverius, Jágr, 2002)

Jan Novák (1896 – 1968)

Jan Novák se narodil 5. 7. 1896 v Kladně. Začínal v SK Meteor Kladno, odkud přestoupil ve svých 18 letech do SK Kladno. Za osm let sehrál 183 utkání a vstřelil 154 branek. Měl přezdívku „kamzík“. V mužstvu hrál na místě středního útočníka. Po odchodu z Kladna působil v SK Rakovník a poté v AC Sparta Praha. Reprezentoval ČSR na LOH v Paříži v roce 1924, v národním mužstvu hrál ještě v roce 1925 a 1927. Zemřel 10. 4. 1968. (Jenšík, 1997)

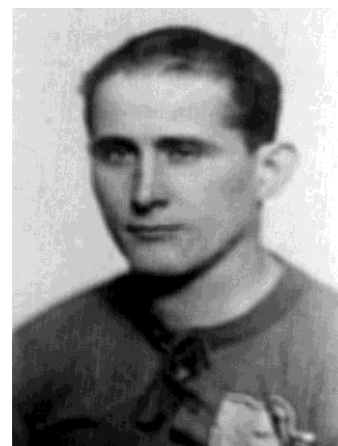
Karel Kraus (1907 – 1968)

Karel Kraus se narodil 22. 11. 1907 v Kladně. Byl to vynikající fotbalista, odchovanec SK Kladno. Prvoligový dres oblékal již ve svých 17 letech, hrál na místě středního záložníka nebo útočníka. V období let 1934 – 1935 sehrál za první mužstvo Kladna celkem 488 zápasů a vstřelil 118 branek. Po skončení aktivní fotbalové činnosti se stal trenérem SK Kladno, v 50. letech byl jedním ze zakládajících členů nové tělovýchovné jednoty TJ Slovan Kladno. Zemřel 27. 11. 1968. (Jágr, 1963)

Josef Junek (1911 – 1973)

Josef Junek se narodil 10. 1. 1911 v Kladně – Rozdělově. Kopanou začal hrát v dorostu SK Kladno v roce 1927. Již v příštím roce byl s 12 brankami nejlepším střelcem mužstva. Za SK Kladno začal hrát v roce 1928, za čtrnáct let v dresu prvního mužstva sehrál celkem 698 utkání a vstřelil 368 branek. V roce 1935 přestoupil do francouzského klubu Olympique Lille. Zemřel 25. 2. 1973. (Krajník, 1985)

František Kloz (1905 – 1945)

František Kloz se narodil 19. 5. 1905 v Mlékosrbech u Nového Bydžova. Kopanou začal hrát v roce 1919 v dorostu v Novém Bydžově a pak v Chlumci nad Cidlinou. V roce 1926 hrál ve III. třídě v SK Slavoj Roudnice nad Labem, kde se brzy objevily jeho mimořádné kvality. V roce 1928 podepsal přestup do ligového SK Kladno. V roce 1931 byl zapůjčen pražské Slavii a ještě v tomto roce uskutečnil přestup na Letnou. Ale již po roce se vrátil zpět na Kladno. Počátkem roku 1933 opět přestoupil, tentokrát do AC Sparta Praha, ale po roce už byl opět na Kladně, kde se mu nejvíce dařilo. Dokázal neuvěřitelné věci, například pražské Spartě nastřílel v jednom zápase pět gólů.

V letech 1928 – 1940 se hrál za SK Kladno 478 zápasů, ve kterých vstřelil 592 branek a stal se jedním z nejlepších střelců československé kopané. Dvakrát byl nejlepším ligovým střelcem. V československém národním mužstvu vstřelil 6 branek. Během 2. světové války hrál už v nižších soutěžích a poslední branku vstřelil v týmu SK Vinařice dne 1. 5. 1945. Za několik dní na to utrpěl zranění v boji proti německým okupantům o muniční sklad u Hříškova a 13. 6. na následky zranění v lounské nemocnici zemřel. Fotbalový stadion na Kladně nese název „Stadion Františka Kloze“. (Novotný, 1969)

František Pavel (1869 – 1939)

František Pavel se narodil 19. 1. 1869 v Hradci Králové. Začal působit v sociálně demokratické straně, stal se zaměstnancem redakce Svoboda a od roku 1910 pracoval jako zaměstnanec Okresní nemocenské pojišťovny v Kladně. Po vzniku ČSR byl členem kladenské samosprávy a v roce 1938 byl zvolen starostou města Kladna. Byl velkým příznivcem kladenského fotbalu a snažil se pro sport a jmenovitě kopanou vytvářet ty nejlepší podmínky. Jeho syn František hrál za SK Kladno na postu obránce v letech 1914 - 1931. Po vytvoření Protektorátu Čechy a Morava byl při prvním stanném právu v protektorátu v souvislosti s atentátem na německého vojáka jako starosta města Kladna zatčen a umučen ve věznicí na Špilberku dne 11. 6. 1939. V současné době je po něm pojmenováno hlavní náměstí v Kladně. (<http://www.kladnominule.cz>)

Vladimír Leština (1919 – 1994)

Vladimír Leština se narodil 27. 1. 1919 v tehdejší Jugoslávii. Když se s rodiči přestěhoval do Čech, začal ve třinácti letech hrát za dorostence SK Slavia Praha. Od roku 1937 hájil barvy ligového mužstva SK Kladno, kde se stal nástupcem populárního brankáře Karla Tichého. Za SK Kladno odchytil celkem 209 zápasů, svou činnost ukončil v roce 1955. Zemřel 12. 9. 1994. (Oliverius, Jágr, 2002)

Antonín Rýgr (1921 – 1989)

Antonín Rýgr se narodil 15. 8. 1921, v kladenském mužstvu hrál pravou spojku, a to od září 1941 do února 1949, kdy sehrál celkem 246 utkání a vstřelil 280 branek. Po skončení aktivní fotbalové činnosti nastoupil dráhu trenéra. Vedl pražskou Spartu, Slavii, národní mužstvo i ligové Teplice. Zemřel 24. 3. 1989. (Kolektiv autorů. Kladno v osobnostech, 1998)

Jan Seidl (1917 – 1978)

Narodil se 25. 3. 1917, začal hrát jako dorostenec za SK Kladno. Za první mužstvo nastoupil ve svých 18 letech na místě levé spojky, kde hrál až do roku 1950. Sehrál celkem 598 utkání a vstřelil 369 branek. V letech 1939 – 1943, 1945 – 1946 a roce 1949 byl nejlepším střelcem mužstva. Kromě fotbalu hrál dobře i lední hokej. Zemřel v roce 1978. (Oliverius, Jágr, 2002)

Josef Kadraba (1933)

Narodil se 20. 9. 1933, fotbal začal hrát v Rakovníku. Po skončení základní vojenské služby se stal hráčem Spartaku Praha Sokolovo, po třech letech přestoupil do Baníku Kladno na post středního útočníka. Ve 360 sehraných zápasech nastřílel 299 gólů. Tak se zařadil s počtem vstřelených gólů hned za Františka Kloze. Byl také po Františkovi Klozovi jediným Kladeňákem, který oblékal reprezentační dres. Reprezentoval celkem 17x a vstřelil 9 branek. Z Kladna odešel do pražské Slavie a v roce 1967 odešel do Rakouska. Roku 1972 se odmítl vrátit zpět do Československa a jeho jméno bylo vymazáno ze všech tiskových zpráv. (Jenšík, 1998)

Miroslav Rys (1932)

Narodil se 17. 8. 1932, byl to univerzální sportovec. Ještě jako žák přešel do kladenské Sparty a pak pokračoval v mužstvu POLDI SONP Kladno. Během vojenské základní služby hrál za Rudou hvězdu Brno a Rudou hvězdu Bratislava. Od roku 1955 až do roku 1966 byl velkou oporou A-mužstva SONP Kladno. Po jednoročním angažmá KŽ Králův Dvůr se vrátil do kladenského klubu, kde odehrál celkem třináct let. Sehrál 606 zápasů a byl autorem 29 branek, 7x reprezentoval Československo. Pak odešel do USA, kde hrál za Sparta Chicago a po skončení aktivní sportovní činnosti se stal prezidentem tohoto klubu. Měl přezdívku „Čuzák“ a byl nejen výborným fotbalistou, ale i stejně skvělým kladenským ligovým hokejistou v letech 1955 – 1964. V roce 1959 získal s Kladnem titul mistra republiky a reprezentoval na mistrovství světa. V roce 1990 po otevření hranic se vrátil z USA zpět do rodného Kladna. (Oliverius, Jágr, 2002)

Pavel Kouba (1939 – 1993)

Narodil se 1. 9. 1939. Brankář, který začínal hrát v TJ Lokomotiva Kladno. Během základní vojenské služby byl zařazen do pražské Dukly, kde chytal osm sezón a s jejím mužstvem se stal pětkrát mistrem republiky a třikrát vítězem Československého poháru. V roce 1966 přestoupil do pražské Sparty, se kterou roku 1967 vyhrál Ligu i Český pohár. V roce 1969 odešel hrát do Francie. Národní mužstvo reprezentoval třikrát. V barvách Dukly Praha se účastnil Amerického poháru, ve kterém Dukla zvítězila nad Liverpoolem 7:2 a 2:0. Velkou zásluhu na tom měl právě Kouba, který chytal pokutový kop Bobbovi Collinsovi – nejlepšímu střelci. Zemřel nečekaně 16. 9. 1993 při utkání internacionálů v Sezimově Ústí. (Jágr, 1978)

Josef Bican (1913 – 2001)

Josef „Pepi“ Bican se narodil 25. září 1913 ve Vídni v české rodině jako prostřední ze tří dětí. Jeho otec František Bican byl skvělý fotbalista a rakouský reprezentant, který zemřel v roce 1921 na následky zranění z fotbalu. Josef Bican se už v mládí stal hvězdou. Hrál za rakouskou reprezentaci, kde dal v 19 zápasech 14 gólů. V roce 1934 se v dresu Rapidu Vídeň stal nejlepším střelcem rakouské ligy. O rok později přestoupil do Admiry Vídeň a roku 1937 odešel do Slavie Praha. V roce 1938 vyhrála Slavia Středoevropský pohár a Bican se stal nejlepším střelcem. Životní formu měl bohužel v době 2. světové války, kdy dostal od Hitlera nabídku, aby se stal Němcem, ale on odmítl. Po válce se o něj zajímaly italské kluby, ale on zůstal ve Slavii. Po roce 1948 se jeho život změnil. Komunisté viděli ve Slavii buržoazní klub a v něm byl Bican třídní nepřítel. Stal se pomocným dělníkem. Později mu dovolili trénovat, mimo Kladno trénoval Slavii Praha, Liberec, Brno a jiné. Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let trénoval také v Belgii. V roce 1998 po něm byla pojmenována nově objevená planetka 10634 (Pepibican). Zemřel 12. prosince 2001. (<http://www.osobnosti.cz>)

7. Závěr

Stoletá historie kladenského fotbalu prokázala, že fotbal se brzy stal a přetrval přes všechny politické a hospodářské změny i válečné události 20. století nejmasovějším sportem. Zpočátku se vyvíjel čistě na amatérském principu, existoval díky nadšení hráčů a diváků a finanční podpoře movitější části sportovní veřejnosti. Od pronajatých pozemků s nejjednodušším zázemím se však postupně vypracoval na vyšší úroveň s kvalitním povrchem fotbalového hřiště, se šatnami, sociálním zařízením, tribunami a dalším zázemím pro hráče, funkcionáře i diváky. To sebou samozřejmě přinášelo stále vyšší nároky na finanční zabezpečení a hráči museli stále více času věnovat tréninku a účasti na přátelských a soutěžních zápasech. Proto bylo nezbytné přejít od amatérského sportování ke sportování profesionálnímu, kdy se hráči stali zaměstnanci sportovního klubu s platovými požitky. Časté úrazy při sportování si také vynutily řešit otázku zabezpečení pro případ zdravotních následků, případně i smrti, což vedlo k pojištění sportovců pro tyto případy.

Je zajímavé, že na fotbalové dění neměly výrazný vliv ani válečné události v letech 1914 – 1918 a okupace Československa nacisty v letech 1939 – 1945. Je vidět, že vládnoucí politické síly v těchto krizových obdobích měly zájem na tom, aby tato „lidová zábava“ navenek pokračovala bez přerušení. Sport nebyl zakázán ani v dobách stanného práva (v Kladně bylo první stanné právo v Protektorátu vyhlášeno v roce 1939 po zavraždění německého strážmistra kladenským studentem Josefem Smudkem, další stanné právo bylo vyhlášeno po nástupu zastupujícího říšského protektora R. Heidricha v roce 1941 a zejména po atentátu, který byl na něj spáchán v květnu roku 1942).

Fotbal byl vnímán v českých a moravských poměrech v období Rakousko – uherské monarchie jako národnostní prvek (sportovní mužstva česká a německá v Českém království). Právě rakouský fotbal si nárokoval právo vést fotbalové dění v monarchii a velice nelibě nesl existenci fotbalového svazu v českých zemích. Po vzniku Československé republiky se tato národnostní povaha fotbalového sportu ještě více prohlubovala tak, jak bylo Československo mnohonárodnostním státem (Češi, Němci, Moravané, Slezané, Poláci, Slováci, Podkarpatorusínci apod.).

V dobách nesvobody a národnostního útlaku chápala fotbalová veřejnost tento sport i vlastenecky. Řada fotbalistů se účastnila i ozbrojeného boje v závěru druhé světové války proti nacistickým okupantům. František Kloz zemřel na následky těžkého zranění. V roce

1945 padl při obraně Masarykova nádraží v Praze hráč kladenského mužstva Josef Kusala a rovněž zahynul další hráč a funkcionář Ladislav Štorek.

Zajímavou kapitolou je období po tzv. „vítězném únoru“, kdy se vládnoucí komunistická strana snažila přetvořit podle jejich názorů „buržoazní kluby“ hrající nejvyšší soutěž na dělnickou základnu, což se dělo často komickým způsobem neustálých reorganizací klubových soutěží, přejmenováváním názvů klubů (Baník, Dukla, Rudá hvězda, Lokomotiva apod.). Oficiální profesionalismus byl označen za buržoazní a hráči a funkcionáři se stali zaměstnanci státních podniků a úřadů, kde pobírali plat, ale zaměstnání byli fiktivně. Sportovní úspěchy komunistického Československa byly však pro vládnoucí komunistickou stranu propagandisticky důležité, a proto byl sport a zejména fotbal výrazně podporován materiálně i finančně prostřednictvím národních podniků, spotřebních družstev a armády.

V Kladně bylo oficiálně podporováno SK Kladno největším podnikem ve městě – hutním kombinátem SONP Kladno. Klub samozřejmě hrál pod názvem podniku. Další velký zaměstnavatel – Kamenouhelné doly Kladno – zase podporoval prvoligový hokejový tým Kladna a současně fotbalová mužstva hrající pod názvem Sparta Doly Kladno, Baník Švermov apod.

Pádem komunistického režimu v listopadu 1989, chaotickou privatizací ústící ve změnu vlastnických poměrů a rozpadem dosud platných struktur organizačních i politických došlo k výraznému zhoršení materiálních a finančních podmínek řady klubů, konkrétně i SK Kladno, který doplatil na krach dosavadního sponzora POLDI Kladno (dříve SONP Kladno). Právě tyto okolnosti měly negativní vliv na sportovní výkonnost prvního kladenského mužstva, které v té době sestoupilo až do divizní soutěže. Dokonce hrozilo, že fotbalový stadion pojmenovaný po vynikajícím hráči Františku Klozovi bude prodán v dražbě někomu, kdo tento pozemek v centru města Kladna přemění na komerční zónu nebo bytovou výstavbu.

S fotbalem jsou ale bohužel spojeny i negativní jevy jako je snaha ovlivnit korupcí výsledky fotbalových zápasů. V nedávné době byla fotbalová veřejnost u nás znepokojena korupčními aférami, které měly za následek soudní dohru. Něco podobného se opakovalo i v minulosti, kdy v roce 1947 došlo k tvrdému boji o záchranu v lize. Desáté Židenice a jedenáctý Olomouc měl stejný počet bodů a poslední Baťa Zlín měl 20 bodů. Brněnské a olomoucké mužstvo už ligu dohrálo, kdežto Zlín měl ještě sehrát utkání na Kladně. Vysoce favorizované SK Kladno na vlastním hřišti se Zlímem prohrálo, a tým se Baťa Zlín dostal nejen před Olomouc, ale i před Židenice a měl se v lize zachránit. Nastalo vyšetřování,

kteřé sice viníka neodhalilo, ale všechna tři mužstva byla vyloučena z ligy a řada funkcionářů byla potrestána i doživotní diskvalifikací.

Je zajímavé, že se ve fotbale zatím nevyskytuje jiný negativní fenomén, který je řadu let vděčným tématem sdělovacích prostředků – doping ve sportu. Nejspíš je to proto, že fotbalová hra vyžaduje nejen tělesnou kondici, dokonalou koordinaci pohybů, mobilizaci všech smyslů, ale i intelektuální složku – fotbalovou chytrost potřebnou ke vstřelení gólu. Zakázané chemické preparáty podporují některou z uvedených složek, ale jinou zase tlumí. Hráč pod vlivem dopingu se ve fotbalu nemůže uplatnit.

Fotbal jako masový sport se projevoval vznikem řady klubů v Kladně a bezprostředním okolí, které sice hrály nižší soutěže, ale staly se líhni fotbalových talentů. Právě tato základna, pokud bude prostřednictvím správné daňové a legislativní politiky státu výrazněji podporována, dává naději, že se fotbal v Kladně dostane opět na vyšší kvalitativní úroveň a zase bude hrát i v celostátním měřítku roli, kterou již ve své stoleté historii dlouho sehrával.

Dobré výsledky klubů vyvolávají větší zájem diváků, přitahují sponzory, což se odrazí ve zlepšujícím se finančním hospodaření. V demokratických poměrech došlo ještě k jedné důležité změně proti předchozím poválečným časům. V totalitních poměrech dostal kvalitní hráč souhlas k hostování v kapitalistické cizině až v závěru kariéry, když byl na výkonnostním sestupu. Po roce 1990 odcházejí nadějní hráči do zahraničních klubů za vysoké odstupné, které jsou pro kluby vítaným finančním zdrojem a samotní hráči, pokud v této konkurenci uspějí, se hmotně zabezpečí. To je jistě pro začínající fotbalové sportovce motivačním prvkem ovlivňujícím významně jejich kvalitativní růst.

Fotbal získává popularitu po celém světě, a to i v zemích, které v něm nemají žádnou tradici, například africké a asijské fotbalové kluby. Věřme, že více než stoletá historie kladenského fotbalu bude pro nás, příznivce kopané, inspirací k jeho všestranné podpoře.

8. Seznam použité literatury

1. OLIVERIUS, M. a JÁGR, J. *Kladno hází!* Kladno: Statutární město Kladno, 2002.
2. KRÁL, L. a HORÁK, J. *Encyklopedie našeho fotbalu*. Praha: LIBRI, 1997. ISBN 80-85983-22-2.
3. JÁGR, J. a OTCOVSKÝ, J. *Kladno hází ... 1903 – 63*. Kladno: TJ SONP Kladno, 1963.
4. JENŠÍK, M. a MACKŮ, J. *Kronika českého fotbalu do roku 1945*. Praha: Olympia, 1997. ISBN 80-7033-479-7.
5. JENŠÍK, M. a MACKŮ, J. *Kronika českého fotbalu od roku 1945*. Praha: Olympia, 1998. ISBN 80-7033-523-8.
6. MRÁZ, I. a kol. *Svět devadesáti minut, 1. díl*. Praha: Olympia, 1976. ISBN 27-059-76.
7. MRÁZ, I. a kol. *Svět devadesáti minut, 2. díl*. Praha: Olympia, 1980. ISBN 27-035-81.
8. JEŘÁBEK, L. *Fakta z historie československého fotbalu*. Praha: Olympia, 1982. ISBN 27-023-82.
9. PONDĚLÍK, J. *Bican – pět tisíc gólů*. Praha: Olympia, 1988. ISBN 27-007-89.
10. JEŘÁBEK, L. *Československý fotbal v číslech a faktech*. Praha: Olympia, 1991. ISBN 80-7033-098-8.
11. JÁGR, J. *Sedmdesát let kladenské kopané*. Kladno: TJ SONP, 1973.
12. JÁGR, J. *Sedmdesát pět let kladenské kopané*. Praha: TJ SONP, 1978.
13. HORÁK, J. a KRÁL, L. *Encyklopedie našeho fotbalu*. Praha: LIBRI, 1997. ISBN 80-85983-22-2.
14. NOVOTNÝ, V. *Za Kladno hrál Kloz*. Kladno: Kladenský kovák, 1969.
15. JÁGR, J. *Hornická tělovýchova a spor: Sparta Kladno*. Kladno: Kamenouhelné doly, 1989.
16. KOLEKTIV AUTORŮ. *Kladno v osobnostech*. Kladno: Státní vědecká knihovna v Kladně, 1998. ISBN 80-85191-24-5.
17. KRAJNÍK, S. a POSPÍŠIL, Z. *Kladensko*. Praha: SNK Praha, 1985. ISBN 42-009-85.
18. PEJCHAR, J. a kol. *Velikáni naší kopané*. Praha: Olympia, 1971. ISBN 27-076-71.

19. HRABAL, B. *Perlička na dně*. 5. vydání. Praha: Československý spisovatel, 2003. ISBN 80-204-0847-9.
20. PAVEL, Ota. *Plná bedna šampaňského*. Praha: Olympia, 1990. ISBN 80-7033-043-0.

Základní údaje o Kladně. [online]. 5. 11. 2008 [cit. 23. 11. 2011]

Dostupné z: <http://www.mestokladno.cz/zakladni-udaje-o-kladne/d-1401486/p1>

Smutný osud starosty Pavla. [online]. 25. 12. 2007 [cit. 18. 1. 2012]

Dostupné z: <http://www.kladnominule.cz/pribehy/smutny-osud-starosty-pavla>

SK Kladno – historie našeho klubu. [online]. 20. 10. 2006 [cit. 9. 3. 2012]

Dostupné z: <http://hc-kladno.blog.cz/0610/historie>

Josef Bican. [online]. 26. 8. 2008 [cit. 15. 2. 2012]

Dostupné z: <http://www.osobnosti.cz/josef-bican.php>

Periodika:

Sportovní svět, 1905, čís. 15, ze dne 11. dubna 1905.

Sport a hry, 1909, čís. 15, ze dne 16. dubna 1909.

Archivní fondy:

Státní okresní archiv Kladno, SK Kladno, SK Sparta Dolý Kladno

Příloha č. 1

Vývoj počtu obyvatel Kladna od 17. století do současnosti

Rok	Počet obyvatel
1675	152
1713	358
1739	454
1785	512
1814	655
1850	1 542
1862	6 000
1872	10 199
1880	14 085
1890	17 215
1900	18 573
1910	19 368
1930	20 751
1951	43 800
1961	49 507
1977	65 000
1993	72 675
1998	72 418
2003	71 591
2006	70 527

Zdroj: Statutární město Kladno

Příloha č. 2

Seznam funkcionářů a hráčů působících v SK Kladno 10 a více let

Příjmení a jméno	Funkce	Působení v SK Kladno v letech
BALEJ Ladislav	F	1952 – 65
BÁRTA Antonín	H, T	1964 – 66, 1968 – 69, 1971 – 73, 1975 – 81
BARTOŠ Otto	F	1962 – 78
BISKUP Jan	H, F	1939 – 54, 1959 – 63, 1966, 1975 – 79
BOŽEK František	F	1951 – 65
BRÁBOREC Karel	H, F	1916, 1917, 1919, 1920, 1964 – 78
BŘEZINA František	T	1937 – 47
BŘICHÁČEK Jiří	F	1963 – 72
BUBENÍK Miroslav	H, F	1975, 1977 – 82, 1988 – 96
CÁBA Radovan	F	1988 – 90, 1995 – 2003
CARVAN Vladimír	H	1945 – 51
ČÁSTKA Milan	M, S	1975 – 2003
ČERNOHORSKÝ Oldřich	H, F	1903 – 15, 1926 – 29, 1933 – 37
ČURILLA Zdeněk	H, T	1984, 1986 – 88, 1991, 1994 – 97
DEDUCH Jaroslav	F	1948 – 67
DLOUHÝ František	F	1952 – 62
DOUPOVEC Ladislav	H, T	1964, 1975, 1981 – 98
DRAKSL Josef	S	1980 – 88, 1993 – 95
DUCHEK Jiří	F	1931 – 46
EGRMAIER Josef	S	1986 – 95
ELGR Antonín	S	1940 – 51
FÁBERA Jan	H, T	1952 – 66, 1970 – 73
FAIGL Ladislav	F	1951 – 60
FERTEK Václav	H, T	1961 – 63, 1965 – 71, 1999 – 2000
FÍMAN Petr	H	1977, 1978, 1980 – 85, 1989, 1990
FOUS Vladimír	H, T	1949 – 56, 1958, 1961 – 85
FRONĚK František	F	1949 – 67
FRONĚK Rudolf	F	1937 – 48, 1959

GRIMM Antonín	F	1936 – 50
HÁJEK Václav	F	1961 – 73
HAMPL Jeronym	F	1956 – 72
HAVELKA Jan	H	1985 – 96
HAVLÍK Milan	H, T	1961, 1962, 1977 – 2002
HLÁSEK Zdeněk	H	1987 – 95, 1997 – 99
HOLMAN Josef	H, T, F	1931, 1934, 1935, 1940 – 51
HOLOUBEK Zdeněk	H, T	1957, 1958, 1960 – 72, 1978 – 84, 1996, 1997
HODAN Vladimír	T	1982 – 93
HODEK Václav ml.	H	1973 – 85
HODEK Václav st.	F	1962 – 84
HŘÍBAL Jaroslav	F	1948, 1952 – 65
HŮLA Jiří	H, T	1963, 1965 – 76, 1983 – 96
CHARVÁT Jaroslav	H, F	1971, 1986 – 94
CHLÍBEC Miloslav	F	1954 – 56, 1961 – 84
ISTENÍK Miroslav	H	1974 – 89
JÁGR Josef	F	1960 – 2003
JANSCH František	F	1922 – 31, 1935
JAROŠ Josef	F	1923 – 40
JELÍNEK Václav	F	1977 – 88
JIRAS Jan	H	1967 – 69, 1971 – 74, 1976 – 79
JUNEK Josef	H	1928 – 42
JUNGR Miroslav	H, F	1947, 1975 – 83, 1989 – 91, 1993 – 98
KRAUS Karel	H, T, F	1924 – 36, 1938, 1940 – 48
KLABÍK Vojtěch	F	1927 – 35, 1939 – 44
KLOZ František	H, T	1928 – 40, 1942, 1943
KLVAŇ Bohumil	H, T, F	1905 – 14, 1916 – 25, 1930 – 39
KOFENT Jiří Ing.	H	1953 – 54, 1956 – 65
KOLDINSKÝ Jiří Ing.	F	1975 – 79, 1981 – 86
KORÍNEK Václav	H, F	1966 – 75, 1997, 1999 – 2002
KOS Vladimír	M	1981 – 90
KOSTKA Jaroslav	F	1950, 1958, 1974 – 84

KOUBA Bohuslav	H	1966 – 76
KOUBEK Miroslav	H, T	1974 – 77, 1983 – 88, 1995, 1997, 1999 – 2000, 2002
KRAUS Lubomír MUDr.	L	1958 – 69
KUČERA Vladimír	F	1989 – 2003
KUCHAŘ Stanislav	F	1929 – 39
KUCHLER Jiří	H, T	1948, 1949, 1951 – 62, 1966, 1967
KUSALA František JUDr.	H, T	1935 – 46
LÉGL Alois	F	1949 – 59
LEIPERT Adolf MVDr.	F	1907, 1910 – 20, 1923, 1924
LEV Antonín	F	1963 – 75
LINHART Miroslav	H, T	1952 – 56, 1959 – 61, 1966, 1979 – 81
LIŠKA Jaroslav	H, F	1939 – 44, 1949 – 50, 1961, 1962
LIŠKA Marek	H	1988, 1990 – 96, 2000 – 2002
LOCHOVSKÝ František	H, F	1903, 1905 – 17
MAISNER Karel	F	1903 – 05, 1907 – 13
MAJER Josef	H	1952 – 61
MAŠEK Jaroslav	F	1952 – 62
MIKOLAJEK Petr MUDr.	L	1971 – 86
MÖSTL Eduard	H, T	1942 – 58
MÜLLER Jiří	H, T	1973 – 1974, 1976 – 88, 1997
NEDVĚD Jaroslav	F	1937 – 40, 1942 – 47
NEŠVERA Karel	H	1959, 1962 – 70
NEUMANN Josef MUDr.	F	1924, 1926 – 44
NOVÁK Josef	F	1977 – 89
NOVÁK Eduard	H, T, F	1979 – 91, 1994 – 2003
OTCOVSKÝ Jaroslav	H, F	1916 – 28, 1934, 1935, 1938, 1939
OTCOVSKÝ Jaroslav JUDr.	F	1955 – 69
OUŘADA Miloslav	F	1947 – 58, 1961 – 70
PATKA Miroslav	H	1977 – 86
PATROCH Jiří Ing.	F	1975 – 88
PAVELKA Miloš	F, T	1984 – 95
PERGLER Josef	H, F	1959, 1964, 1979 – 90

PETÁK Jindřich	T	1969 – 94
PETÁK Václav	H, F	1944 – 55, 1981 – 84
PLECITÝ František	H	1906 – 10, 1913 – 19
PLECITÝ Jindřich	H, F	1913 – 26, 1928, 1959
POUPA Vladimír	H	1968 – 78
PRAŽÁK Václav	F	1959 – 60, 1962 – 80
PROCHÁZKA František	F	1913 – 20, 1925 – 34
RAŠPLIČKA František	H	1935 – 47
RAŠPLIČKA Vojtěch	H, T	1938 – 51, 1953, 1957 – 61
REŽNÝ Václav	S	1979 – 91
RICHTRMOC Vojtěch	H, T	1961 – 63, 1965 – 68, 1979 – 83
RYS Miroslav	H	1955 – 66, 1968
SALUS František	H, F	1903 – 13, 1920 – 22, 1927 – 31, 1935 – 39
SALUS Jiří	H, F	1903 – 13
SALUS Rudolf	F	1925 – 39, 1947, 1970
SEDMIDUBSKÝ Josef	S	1968, 1969, 1971 – 77, 1979, 1980
SEGMÜLLER Alois	H, F	1910 – 13, 1931 – 38, 1948
SEIDL Jan	H	1936 – 50
SKLENIČKA Karel	T	1938 – 50, 1952
SORK Zdeněk	H	1981 – 90
SOUČEK František	F	1938 – 48
SOUČEK František	F	1979 – 94
SOUČEK Václav	H	1939 – 45, 1947 – 53
SRŠEŇ Václav	H, T	1943 – 50, 1952 – 57, 1970
STÝBLO Josef	F	1956 – 85
SUCHÝ Karel	T	1975 – 85
SVOBODA Vladimír	H, T	1972 – 93
SÝKORA Josef	H, F	1905 – 09, 1912 – 14, 1922 – 24
ŠEFL Adolf	T, F	1962 – 71, 1975 – 80
ŠESTÁK Oldřich Ing.	H, F	1926, 1928 – 34, 1961 – 63
ŠKVAJN Otakar MUC.	H, T	1910 – 16, 1918, 1919, 1940, 1941
ŠKVÁRA Jiří	H, T	1965, 1966, 1968 – 96

ŠOLC Jan	H, T	1970, 1972 – 76, 1984 – 89, 1993
ŠREIER Václav	H	1962 – 80
ŠTEKL František	F	1931 – 41
ŠTĚPÁN Josef	T	1981 – 98
ŠULC Antonín	H, T, F	1956 – 62, 1968 – 88, 1992
ŠULC Josef	H	1914 – 29
TESÁREK Jaroslav	H, T	1951, 1952, 1954 – 58, 1988 – 89, 1992 – 2003
TICHÝ Karel	H	1926 – 39
TICHÝ Miloslav	H, T	1985 – 97, 1999
TOPINKA Karel	F	1970 – 74, 1977 – 82
TOPKA Jaroslav	H	1982 – 85, 1987 – 91, 1993
TROBL Stanislav	F, S	1979 – 94
ÜBLACKER Ferdinand	H, T	1915 – 23, 1926 – 38
ÜBLACKER Tomáš	H, F	1911 – 25, 1933
UDLÍNEK František	F	1905 – 26, 1919 – 36
UDLÍNEK Ladislav	F	1940 – 80
VEJVODA Jaroslav	T	1982 – 86, 1990 – 91, 1997 – 98, 2002
VELA Čeněk	F	1959, 1979 – 90
VIMR Jan	F	1919 – 40, 1947, 1948, 1959
VLK Ludvík	T	1965 – 70, 1972, 1974 – 80
VORÁČEK Vojtěch	F	1952 – 63, 1968 – 70
VOREL Jaroslav	F	1982 – 89, 1995 – 97
VOSYKA Miroslav	T	1975 – 2002
VRBSKÝ František	F	1950 – 64
VYŠÍN Jindřich	F	1973 – 2002
ZDRŮBEK Zdeněk	F	1911 – 30, 1936 – 40
ZEMAN Miroslav	F	1991 – 2003
ZIKA František	H, T	1941, 1942, 1944 – 49, 1951, 1961 – 63
ZIMMERHAKL Václav	F	1979 – 95
ZLATA Josef	H	1990 – 2000

Legenda: F – funkcionář, H – hráč A.mužstva, L – lékař, M – masér, S – správce hřiště, T – trenér

Zdroj: Jágr, Josef a Oliverius, Miroslav. Kladno hází!, Kladno: Statutární město Kladno, 2002.

